

South Africa
ISSP 2017 –
Social Networks and Social Resources
Questionnaire
(Venda)

THOḐISISO DZA KUHUMBULELE NGA HA
MATSHILISANO AFRIKA TSHIPEMBE
 Khweshinea 3: Tshimedzi/Nyendavhusiku
 2017

VHAFHINDULI VHA RE NA MIḐWAHA YA 16 U YA NTḐHA

Ndi (matsheloni/masiari/madekwana), Nḑe ndi pfi _____ ri khou itela vha Khoro ya TḐoḐisiso dza Saints dza Vhuthu (HSRC) tḐoḐisiso. Nga misi vha HSRC vha ita dzi tḐoḐisiso nga ha mahumbulwa a vathu vha Afrika Tshipembe. Thero dzi katela mafhungo manzhi o fhambanaho a zwa matshilisano sa vhudavhidzano, poḑotiki, pfunzo, vhushayamishumo, thaidzo dza vhalala na vhushaka ha zwigwada zwo fhamanaho. Sa mushumo u tevhelaho kha muḑwe wo no rangaho, ri tama u vha vhudzisa dzimbudziso nga ha thero dzo fhambanaho dzine dza vha dza ndeme kha lushaka. U itela uri ri wane zwidodombedzwa zwa sainthifiki zwi fhulufhedzeaho ri vha humbela uri vha fhindule dzimbudziso dzi tevhelaho nga u fhulufhedzea hu konadzeaho. Muhumbulo wavho ndi wa ndeme kha tḐoḐisiso hedzi. Vhupo ha havho na vhone vho nangiwa hu sa tevhedzwi maitele makene u itela tḐoḐisiso idzi. U nangiwa havho ndi ha tshidḑḑwe (zwo sokou itea). Zwidodombedzwa zwine vha ḑo ri ḑea zwone zwi ḑo dzumbetshedziwa. Vhone na vha muḑa wavho a vha nga topolwi nga dzina kana ḑiresi kha mivhigo ine ra ḑo i ḑwala.

ZWIDODOMBEDZWA ZWA MADALO

	ḐUVHA ḐWEDZI	TSHIFHINGA TSHE HA THOMIWA NGATSHO		TSHIFHINGA TSHE HA FHEDZWA NGATSHO		** PHINDULO
		IRI	MIN	IRI	MIN	
		Madalo a u thoma	/ / 2017			
Madalo a vhuvhili	/ / 2017					
Madalo a vhuraru	/ / 2017					

** KHOUDU DZA PHINDULO	
Khweshinea yo ḑadziwaho	= 01
Khweshinea yo siwaho i gake (kha vha ḑee zwiitisi)	= 02
<u>U dala hafhu</u>	
Ho itiwa ndangano	= 03
Vhafhinduli vho nangiwo a vha ho hayani	= 04
A hu na muthu hayani	= 05
<u>Ha tei</u>	
Nḑu/fuḑetse/tshitensi a tshi na muthu/ a si nḑu kana fuḑetse/ndi maḑema	= 06
A hu na muthu a teaho u ya nga tḐoḑea dza tḐoḑisiso	= 07
Mufhinduli ha koni u davhidzana na muvhudzisi nga ḑwambo wa luambo	= 08
Muvhili/muhumbulo wa mufhinduli a wo ngo tea uri a nga vhudziseswa	= 09
<u>Khano/u hana</u>	
Mukwamiwa o hana	= 10
Inthaviwi yo haniwa nga mufhinduli o nangiwo	= 11
Inthaviwi yo haniwa nga mubebi	= 12
Inthaviwi yo haniwa nga muḑwe muraḑo wa muḑa	= 13
<u>TSHUMISWA NGA OFISI</u>	= 14

ZWA TSHIPHIRI TSHOTḐHE

Dzina la muvhudzisi

Nomboro ya Muvhudzisi

Yo tolwa nga

Tsaino nga mulavhelesi _____

NDANGO YA TSHUNWANNDA

NDANGO	EE	HAI	VHUPFIWA
Nga muthu	1	2	
Nga luṭingo	1	2	
Dzina	TSAINO		
.....	DATUMU...../...../.....2017		

KUNANGELWE KWA MUFHINDULI

Tshivhalo tsha miṭa fhethu ho dalelwaho

--	--

Tshivhalo tsha vhathu vha re na miṭwaha ya 16 kana u fhira fhethu ho dalelwaho

--	--

Vha khou humbelwa u dodombedza vhathu vhoṭhe fhethu ho dalelwaho/tshiṭensini vha re na miṭwaha ya 16 kana u fhira hafhu vhe vha vha vhe vhadzuli vha heneṭho kha maḍuvha a 15 kha a 30 o fhiraho. Musi vho no fhedza izwi, kha vha shumise giridi ya Kish kha siṭari ji tevhelaho u itela u vhona uri ndi ufho ane a tea u vhudziseswa.

Madzina a vhathu vha re na miṭwaha ya 16 na u fhira	
	01
	02
	03
	04
	05
	06
	07
	08
	09
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25

DZINA LA MUFHINDULI:
DIRESI YA MUFHINDULI:
.....
.....
NOMBORO YA LUṬINGO:

GIRIDI YA U NANGA MUFHI NDULI

NOMBORO YA KHWESHINEA				TSHIVHALO TSHA VHATHU VHANE KHAVHO HA TEA U NANGI WA VHAFHI NDULI																								
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	26	51	76	1	1	1	3	2	4	1	3	5	8	6	5	12	10	1	6	8	7	19	19	13	21	13	24	25
2	27	52	77	1	2	3	4	3	1	2	2	3	4	8	3	7	2	5	14	4	15	4	8	6	16	14	22	19
3	28	53	78	1	1	2	1	4	2	7	6	9	3	5	11	2	1	3	11	7	10	16	16	10	5	2	2	3
4	29	54	79	1	2	3	2	1	3	5	8	6	2	4	2	4	8	11	10	16	6	9	10	15	11	12	11	18
5	30	55	80	1	1	1	4	5	6	3	5	7	5	9	8	13	3	2	13	5	18	1	4	1	20	11	5	24
6	31	56	81	1	2	2	2	3	5	7	7	8	7	1	4	9	14	8	2	17	17	14	12	14	22	10	3	14
7	32	57	82	1	2	1	1	4	1	4	1	4	6	3	6	5	7	13	9	2	3	13	14	8	2	7	20	4
8	33	58	83	1	1	2	3	2	5	1	4	2	1	7	10	6	5	4	15	10	5	2	13	4	17	5	17	8
9	34	59	84	1	1	3	2	5	6	2	2	1	9	10	1	10	4	6	6	1	9	10	1	5	6	9	1	12
10	35	60	85	1	2	2	4	1	3	3	6	9	10	11	12	3	9	15	7	8	11	6	3	9	4	3	10	1
11	36	61	86	1	1	1	3	1	4	5	3	1	6	2	9	13	11	14	4	11	4	15	15	17	1	1	23	2
12	37	62	87	1	2	3	1	3	2	7	5	6	5	7	7	8	6	10	3	3	1	12	20	7	13	22	12	16
13	38	63	88	1	1	2	1	5	3	6	4	3	4	6	2	11	13	12	1	15	8	7	2	12	15	21	13	7
14	39	64	89	1	2	3	2	4	1	4	7	8	2	5	6	11	12	9	16	13	16	11	18	18	14	16	18	23
15	40	65	90	1	2	1	4	2	4	3	8	7	7	11	1	3	5	7	12	14	13	8	17	20	19	20	19	11
16	41	66	91	1	1	3	3	1	6	5	1	5	9	10	3	2	11	13	8	12	12	5	6	21	8	8	4	15
17	42	67	92	1	1	2	2	3	4	2	6	2	3	2	12	5	2	10	13	5	8	18	9	16	10	17	16	20
18	43	68	93	1	2	1	4	2	6	4	1	4	8	9	10	7	9	3	12	12	9	7	20	19	9	19	21	13
19	44	69	94	1	2	2	1	3	5	2	8	9	10	4	9	8	13	1	1	14	10	19	10	11	18	15	7	6
20	45	70	95	1	1	3	2	5	4	1	3	8	1	3	8	6	6	9	5	7	13	4	15	1	7	22	15	21
21	46	71	96	1	1	1	2	5	1	7	2	3	2	1	11	4	7	5	3	2	1	3	12	18	5	19	14	9
22	47	72	97	1	2	1	3	1	3	2	6	2	1	8	7	1	4	2	11	8	2	17	4	17	21	16	3	5
23	48	73	98	1	2	3	4	2	2	6	7	7	8	3	4	9	3	6	2	11	11	16	2	8	11	23	6	22
24	49	74	99	1	1	2	1	4	6	3	5	5	3	1	5	13	1	14	8	14	6	15	9	14	3	6	9	17
25	50	75	100	1	1	2	3	3	2	4	6	4	7	5	3	12	12	12	4	6	2	17	11	2	12	4	8	10

KHWESHI NEA 3 YA SASAS: 2017

Tshivhalo tsha vhathu muṭani uyu

Tshivhalo tsha vhathu vha re na miṅwaha ya 16 na u fhira muṭani uyu

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE DZIKHOUDU DZO TEAHO

Shedulu ya muṭa	Kha vha riwale u bva kha muhulwane (nṭha) u ya kha muṭuku (fhasi)	Nomboro ya muthu	Ṭhoho ya muṭa	Naa [dzina] u na miṅwaha mi ngana? (nga miṅwaha yo fhelelaho; nga fhasi ha riwaha muthihi =00)	Naa [dzina] ndi munna kana musadzi? Munna=1 Musadzi=2	Naa [dzina] u wela kha murafho u fhio?	Naa [dzina] u na vhushaka-ge na mufhinduli
<p><i>Vha humbelwa u dodombedza vhathu vhothe muṭani vha Jaho zwo bikwaho nga bodo nthihi nahone vhe vha vha vha tshi dzula henefho kha maḍuvha a 15 kha a 30 o fhiraho.</i></p> <p><i>Kha vha dzhiele nzhele: Kha vha tingeledze nomboro i re tsini na ṭhoho ya muṭa.</i></p>		01	01				
		02	02				
		03	03				
		04	04				
		05	05				
		06	06				
		07	07				
		08	08				
		09	09				
		10	10				
		11	11				
		12	12				
		13	13				
		14	14				
		15	15				
		16	16				
		17	17				
		18	18				
		19	19				
		20	20				
		21	21				
		22	22				
		23	23				
		24	24				
		25	25				

Murafho
1 = Murema
2 = Mukhajadi
3 = Muindia/Muasia
4 = Mutshena
5 = Muṅwe (<i>kha vha bule</i>)

Khoudu dza tsumbavhushaka na mufhinduli
1 = Mufhinduli
2 = Mufumakadzi kana munna kana mufarisi
3 = Murwa/ṅwana wa musidzana/ṅwana wavho a si wa malofha/ṅwana ane vha khou tou mu ṭhogomela
4 = Khotsi/mme/khotsi vha si vha malofha/mme vha si vha malofha
5 = Khaladzi/khaladzi a si wa malofha
6 = Muḍuhulu/muḍuhuluḍuhulwane
7 = Makhulu/makhulukuku
8 = Mazwale vha mufumakadzi kana vha munna
9 = Mukwasha kana ṅwedzhi
10 = Mulamu
11 = Vhuṅwe vhushaka (tsumbo, makhadzi/malume)
12 = A hu na vhushaka

DIMOKIRASI NA MAVHUSELE

1. Kha **duvha lo doweleaho**, ndi tshifhinga tshi ngafhani tshine vha tshi fhedza vha tshi khou sedza, u vhala kana u thetshelesa mafhungo nga ha **polotiki** na maswa a iteaho? Kha vha nee phindulo yavho nga dziawara na dziminetse.

MUVHUDZISI: ARALI TSHI SIHO TSHIFHINGA, KHA VHA DZHENISE 00 00.
ARALI HU AWARA NA HAFU, KHA VHA DZHENISE 01:30 KHA ZWIDANGA ZWINA ZWO NEWAHO

KHA VHA **NWALE** TSHIFHINGA:

--	--	--	--

dziawara dziminetse

(U hana) 7777

(A thi divhi)

8888

2. Vhathu vha nga shumisa inthanete kha zwishumiswa/dzidivaisi dzo fhambanaho sa dzikhomphyutha, dzithebutete na **thingothendeleki**. Ndi lungana hune vha shumisa inthanete kha dzidivaisi idzi kana **dziwevho**, hu nga vha u itela mushumo kana u **dishumisela** iwe mune?

Na luthihi	1	} KHA VHA YE KHA MBUDZISO 4
Zwiwe zwifhinga	2	
Lu si gathi nga vhege	3	
Maduvha manzhi	4	} KHA VHA VHUDZISE MBUDZISO 3
Duvha liwe na liwe	5	
(U hana)	7	} KHA VHA YE KHA MBUDZISO 4
(A thi divhi)	8	

3. Kha **duvha lo doweleaho**, ndi tshifhinga tshi ngafhani tshine vha tshi fhedza vha tshi khou shumisa inthanete kha khomphyutha, thebutete, **thingothendeleki** kana **iwe** divaisi hu nga vha u itela mushumo kana u **dishumisela** iwe mune? Kha vha nee phindulo yavho nga dziawara na dziminetse.

KHA VHA **NWALE** TSHIFHINGA:

--	--	--	--

Dziawara dziminetse

(U hana) 7777

(A thi divhi)

8888

Zwino ri khou **toda** u vhudzisa mbudziso dzi si gathi nga ha **polotiki** na muvhuso.

4. Naa dzangalelo **lavho** ndi **li** ngafhani kha **polotiki** – naa vha na... KHA VHA VHALELE **NTHA**

dzangalelo lihulwane,	1
dzangalelo sa zwezwo,	2
a liho dzangalelo,	3
kana, a liho dzangalelo na luthihi?	4
(U hana)	7
(A thi divhi)	8

5. Naa vha nga ri **siteme** ya **polotiki** Afrika Tshipembe i tendela vhathu vha ngaho sa vhone zwi ngafhani u **tahisa** vhubwisa nga zwine muvhuso wa ita zwone? [*Showcard SC 2*]

Na luthihi		Tshothhe	(U hana)	(A thi divhi)
00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10			77	88

6. Naa vha humbula uri vha kona zwi ngafhani u shela mulenzhe kha tshigwada tsho didzhenisaho kha zwa poLotiki? [Showcard SC 3]

Na luthihi a thi koni										Ndi kona tshothe	(U hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

Vha tshi khou shumisa garaṭa iyi, kha vha mmbudze kha tshikoro tsha 0-10 naa vha fhulufhela tshiṅwe na tshiṅwe tsha zwiimiswa zwine nda do zwi vhalo. O i amba uri a vha fhulufheli tshiimiswa na luthihi ngeno 10 i tshi amba uri vha na fhulufhelo lo fhelelaho. Tsha uthoma KHA VHA VHALELE NTHA ... [Showcard SC 4]

	Ahuna fhulufhelo na luthihi	Fhulufhelo tshothe	(U hana)	(A thi divhi)
7. ...phalamennde ya Afrika Tshipembe?	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	77	88	
8. ...sisiṭeme ya mulayo?	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	77	88	
9. ...tshipholisa?	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	77	88	
10. ...vho rapoLotiki?	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	77	88	
11. ...mahoro a poLotiki?	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	77	88	

Hu na ṅdila dzo fhambanaho dza u lingedza u khwinisa zwithu Afrika Tshipembe kana u thusa kha u thivhela uri zwi songo tshinyala. Kha miṅwedzi ya 12 yo fhiraho, naa vho ita tshiṅwe tsha zwi tevhelaho? Naa vho ... KHA VHA VHALELE NTHA ...

	Ee	Hai	(U hana)	(A thi divhi)
12. ...kwamana na rapoLotiki, muvhuso kana muofisi wa muvhuso wapo?	1	2	7	8
13. ...shuma kha Jihoro ja poLotiki kana tshigwadatshumo?	1	2	7	8
14. ...shuma kha Jinwe dzangano?	1	2	7	8
15. ...ambara kana u ṭana betshe/tshitiṭikara tsha fulo?	1	2	7	8
16. ...saina Jirwalo ja u gwalaba?	1	2	7	8
17. ...shela mulenzhe kha musumbedzo tshitshavhani u siho mulayoni?	1	2	7	8
18. ...gwalabela zwiṅwe zwiveledzwa?	1	2	7	8
19. ...posa kana u kovhekana na vhaṅwe tshiṅwe tshithu nga ha poLotiki kha inthanete, sa tsumbo kha dzibuLogo, nga kha imeiji kana vhudavhidzano sa Facebook kana Twitter?	1	2	7	8

20. Kha mafhungo a zwa poLotiki, vhatu vha amba nga "tsha monde" na "tshauja". Vha tshi khou shumisa garaṭa iyi, ndi ngafhi hune vha nga divhea hone kha tshikalo, hune 0 ya amba tsha monde ngeno 10 i tshi amba tshauja? [Showcard SC 5]

Tsha monde										Tshauja	(U hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

21. Nga u angaredza naa vho fushea zwi ngafhani na tshiimo tsha zwino tsha ikonomi Afrika Tshipembe? [Showcard SC 6]

U sa fushea na luthihi										U fushea tshothe	(U hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

22. Naa zwo luga kana zwo khakhea uri vhathu vha re na mbuelo dza ntsha vha kone u renga ndondolo ya khwine ya mutakalo u fhira avho vha re na mbuelo dza fhasi?

Zwo luga nga maanda	1
Zwo luga sa zwezwo	2
Vhukati ha u luga na u khakhea, vhudipfi ha vhukati	3
Zwo khakheanyana	4
Zwo khakhea tshothe	5
(A hu na khetho)	8

23. Naa zwo luga kana zwo khakhea zwi ngafhani uri vhathu vha re na mbuelo dza ntsha vha kone u rengela vhana vhavho pfunzo ya khwine u fhira avho vha re na mbuelo dza vhasi?

Zwo luga nga maanda	1
Zwo luga sa zwezwo	2
Vhukati ha u luga na u khakhea, vhudipfi ha vhukati	3
Zwo khakheanyana	4
Zwo khakhea tshothe	5
(A hu na khetho)	8

24. Naa vha humbula uri khovhekanyo ya mbuelo i kwao kana a i kwao zwi ngafhani Afrika Tshipembe?

Kwao nga maanda	1
Kwao	2
A i kwao	3
A i kwao na luthihi	4
(A thi divhi)	8

25. Musi vha tshi itela munwe muthu zwo lugaho, vha na fhulufhelo la uri munwe muthu u do vha itela zwo lugaho linwe duvha?

Fhulufhelo lo dalaho	1
Fhulufhelo sa zwezwo	2
Vhukati ha u fhulufhela na u sa fhulufhela	3
U sa fhulufhela	4
U sa fhulufhela na luthihi	5
(A hu na khetho)	8

ISSP VHUTUMANI HA MATSHILISANO

Zwino ndi khou ya u vhalu mutevhe wa mishumo ine vhatu vhane vha vha **divha** vha nga vha vha khou ita yone. Vhatu avha vha nga vha mirado ya **muta** kana mashaka, khonani dza tsini kana **muñwe** muthu ane vha mu **divha**. Nga “u **divha**” muthu ri amba uri vha mu **divha** nga dzina nahone zwavhudi lune vha vha na vhukwamani nae ho linganaho.

Arali vha tshi **divha** vhatu vha si gathi vha re na mushumo u re kha mutevhe, kha vha tingeledze fhedzi khetho ya **muthu ane vha dipfa vha tsinisa nae**. **Muñwe** na **muñwe** wa mishumo iyi i nga kha **di** itiwa nga mufumakadzi kana munna.

Naa vha **divha** mufumakadzi kana munna ane a vha ...? [Showcard SC 7]

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZI FHEDZI NOMBORO **NTHIHI** KHA MUTALADZI **MUÑWE** NA **MUÑWE**

	Muta kana shaka	Khonani ya tsini	Muñwe muthu ane nda mu divha	Na muthihi zwawe	(A hu na khetho)
1. ... mureili wa basi/lori	1	2	3	4	8
2. ... mulanguli muhulwane wa khamphani khulwane	1	2	3	4	8
3. ... mukulumagi wa haya kana ofisi	1	2	3	4	8
4. ... Muthu a no shuma nga mavhudzi/mugeri wa mavhudzi	1	2	3	4	8
5. ... mulanguli wa zwiko zwa vhatu	1	2	3	4	8
6. ... ramilayo	1	2	3	4	8
7. ... makhanikhe wa dzigoloi	1	2	3	4	8
8. ... muongi	1	2	3	4	8
9. ... muofisi wa tshipholisa	1	2	3	4	8
10. ... mudededzi wa tshikoloni	1	2	3	4	8

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [Showcard SC 1]

	Ndi tendelana nazwo nga maanda	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tenda na u hanedza	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo na luthihi	(A hu na khetho)
11. Phambano dza miholo Afrika Tshipembe ndi khulanesa.	1	2	3	4	5	8
12. U ri tshitshavha tshi vhe kwatsho, phambano ya maimo a vhatu a matshilele i tea u vha thukhu .	1	2	3	4	5	8
13. Ndi vhu di fhinduleli ha muvhuso u fhungudza phambano ya miholo vhukati ha vhatu vha re na miholo ya nt ha na avho vha re na miholo ya fhasi.	1	2	3	4	5	8
14. Magavhelo a matshilisano Afrika Tshipembe a ita uri vhatu vha bvafhe.	1	2	3	4	5	8

15. Vhatu vha na mihumbulo yo fhambanaho nga ha uri ndi nnyi ane a tea u **disa** tshumelo Afrika Tshipembe. Ndi nnyi ane vha humbula uri u tea u **disa** ndondolo ya mutakalo kha vhalwadze?

Muvhuso	1
Khamphani dza phuraivete/madzangano a sa shumeli mbuelo	2
Madzangano a sa shumeli mbuelo/madzangano a vhuthu/dzikoporasi	3
Madzangano a vhurerele	4
Muta, mashaka kana dzikhonani	5
(A hu na khetho)	8

16. Hafhu, ndi nnyi ane vha hambula uri u tea u **q**isa ndondolo ya u ranga kha vhaaluwa?

Muvhuso	1
Khamphani dza phuraivete/madzangano a sa shumeli mbuelo	2
Madzangano a sa shumeli mbuelo/madzangano a vhuthu/dzikoporasi	3
Madzangano a vhurereli	4
Muṭa, mashaka kana dzikhonani	5
(A hu na khetho)	8

Miṅwe mishumo i itiwa musi muthu e na vhaṅwe kha zwigwada zwo dzudzanyiwaho, dzikilaba kana madzangano. Mbudziso dzi tevhelaho ndi dza malugana na u shela mulenzhe havho, ka miṅwe, mishumo yo tou raloho.

Kha miṅwedzi ya 12 yo fhiraho, ndi lungana, arali zwo itea, he vha vha tshipida kha mishumo ...?

	Luthihi nga vhege kana lunzhi	Luthihi u swika luraru nga ṅwedzi	Lunzhinya na kha ṅwaha wo fhelaho	Luthihi kha ṅwaha wo fhelaho	Na luthihi	(a thi na khetho)
17. ... ya zwigwada kana madzangano a u q imvumvusa, mitambo kana mvelele?	1	2	3	4	5	8
18. ... ya madzangano a zwa pojotiki, zwigwada zwa pojotiki kana madzangano a zwa pojotiki?	1	2	3	4	5	8
19. ... ya vhuthu kana madzangano a vhurereli hune ha itiwa mishumo nga u tou funa?	1	2	3	4	5	8

20. Naa vha tendelana kana u hanedzana u swika ngafhi na tshitatamennde tshi tevhelaho? Vhathu vha ngaho sa **n**e a vha na zwine vha nga amba nga ha zwine muvhuso wa ita zwone. [*Showcard SC 1*]

Ndi tendelana nazwo nga maṅḁa	1
Ndi tendelana nazwo	2
Vhukati ha u tenda na u hanedza	3
Ndi hanedzana nazwo	4
Ndi hanedzana nazwo tshothe	5
(A thi q ivhi)	8

Mbudziso dzi tevhelaho dzi malugana na uri vha nga ya kha nnyi u itela thuso kha nyimele dzo fhambanaho, arali vha tshi i **toḁa**.

Kha **inwe** na **inwe** ya nyimele dzi tevhelaho, kha vha ambe uri vha nga ya kha nnyi u thoma. Arali hu na vhathu vhanzhi vhane ha vha na khonadzeo dzi linganaho dza uri vha nga ya khavho, kha vha fhindule malugana na ane vha pfa vha tsinisa nae. Naa vha nga ya kha nnyi u thoma u itela ... [Showcard SC 8]

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE FHEDZI NOMBORO NTHIHI KHA MUTALADZI MU**INWE** NA MU**INWE**

	Muradwo wa muta wa tsini	Muradwo wa muta a re kulenyana	Khonani ya tsini	Muhura	Mushu misani nae	Mu inwe -vho	Na muthihi zwawe	(A hu na khetho)	
21.	... thuso nga mushumo wa hayani kana ngadeni une vha nga si u ite vhone vhane?	1	2	3	4	5	6	7	8
22.	... thuso u mona na haya havho arali vho vha tshi khou lwala nahone vha tshi tea u vha vhe mbeteni lwa maḁuvhanyana?	1	2	3	4	5	6	7	8
23.	... u vha navho arali vho vha tshi khou pfa muya u fhasi kana vha na mutsiko nahone vha tshi toḁa u amba ngazwo?	1	2	3	4	5	6	7	8
24.	... u vha fha ngeletshedzo nga ha thaidzo dza muta?	1	2	3	4	5	6	7	8
25.	... u diphina nga mushumo wa u ḁimvumvusa?	1	2	3	4	5	6	7	8

Kha **inwe** na **inwe** ya nyimele dzi tevhelaho, kha vha ambe uri ndi nnyi kana ndi ngafhi hune vha nga thoma u ya hone u **toḁa** thuso. Arali hu na khetho dzi re na tshivhalo dzine vha nga dzi ita, kha vha fhindule malugana ine vha nga lingedza yone u thoma. Naa vha nga ya kha nnyi u thoma u itela ... [Showcard SC 9]

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE FHEDZI NOMBORO NTHIHI KHA MUTALADZI MU**INWE** NA MU**INWE**

	Muradwo wa muta kana khonani ya tsini	Vha inwe vhathu	Khamphani dza phuraive te	Muvhuso	Dzanganoni sa shumeli malamba kana la vhurereli	Ma inwe madzanganano	A hu na muthu kana dzangano	(A hu na khetho)	
26.	... u vha thusa arali vho vha vha tshi khou toḁa u hadzima tshelede nnzhi?	1	2	3	4	5	6	7	8
27.	... u vha thusa arali vho vha vha tshi khou toḁa mushumo?	1	2	3	4	5	6	7	8
28.	... u vha thusa nga thaidzo dza ndaulo kana mabambiri a tshiofisi?	1	2	3	4	5	6	7	8
29.	... u vha thusa arali vho vha vha tshi toḁa fhethu ha u dzula?	1	2	3	4	5	6	7	8
30.	... u vha thogomela arali vho vha vha tshi khou lwala nga maanḁa?	1	2	3	4	5	6	7	8

Mbudziso dzi tevhelaho dzi malugana na uri vha ḍipfa hani nga zwitenwa zwo fhambanaho zwa vhutshilo havho. Kha tshinwe na tshinwe, kha vha sumbedze uri ndi lu ngana kha vhege dza 4 dzo fhiraho he vha ḍipfa nga yeneyo ḍila.

Ndi lu ngana kha vhege dza 4 dzo fhiraho ha vha pfa uri

	Na luthihi	A si kanzhi	Tshinwe tshifhinga	Kanzhi	Zwifhinga a zwinzhi	(A hu na khetho)
31. ... vha khou shaya vhutama?	1	2	3	4	5	8
32. ... a vha ho tsini na vhanwe vhatu?	1	2	3	4	5	8
33. ... vho salela nda?	1	2	3	4	5	8

34. Ndi lu ngana hune vha humbula uri vhatu vha nga lingedza u vha ḥalifhedza arali vho wana tshikhala, hafhu ndi lu ngana hune vha nga lingedza u ita zwithu nga ḍila kwayo?

Lingedza u <u>ḥ</u> alifhela kha tshifhinga tshi <u>ḥ</u> odaho u nga tshifhinga tshoḥe	1
Lingedza u <u>ḥ</u> alifhela vhezhi ha tshifhinga	2
Lingedza u ita zwithu nga <u>ḍ</u> ila kwayo vhezhi ha tshifhinga	3
Lingedza u ita zwithu nga <u>ḍ</u> ila kwayo tshifhinga tshi <u>ḥ</u> odaho u vha tshifhinga tshoḥe	4
(A hu na khetho)	8

35. G Nga u angaredza, naa vha nga ri vhatu vha a fulufhedzea kana uri vha tea u vha na vhusedzi musi vha tshi shuma na vhatu?

Vhatu vha nga kha <u>ḍ</u> i fulufhedzea vhezhi ha tshifhinga	1
Vhatu vha nga anzela u fulufhedzea	2
Vha tea u vha na vhusedzi musi vha tshi shuma na vhatu	3
Vhezhi ha tshifhinga vha tea u vha na vhusedzi musi vha tshi shuma na vhatu	4
(A hu na khetho)	8

Nga u shumisa tshikalo tshi tevhelaho tshi bvaho kha 0 u swika 10, hune 0 ya amba uri "A hu na fulufhelo na luthihi" ngeno 10 i tshi amba "U fhulufhela tshoḥe", kha vha sumbedze uri vha na fulufhelo ḍi ngafhani vhone vhane kha...? [Showcard SC 4]

Naa vha na fulufhelo <u>ḍ</u> i ngafhani vhone vhan e kha ...	hu na fulufhelo na luthihi	U fhulufhela tshoḥe	(A hu na khetho)
	↓	↓	
36. ... dzikhothe dza Afrika Tshipembe	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	98
37. ... khamphani khulwane dza phuraivete Afrika Tshipembe	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10	98

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho?
[Showcard SC 1]

	Ndi tendelana nazwo nga maanda	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tenda na u hanedza	Ndi hanedzana nazwo	Ndi hanedzana nazwo tshothe	(A hu na khetho)	
38.	Vhana vho no aluwaho vha na mushumo wa u thogomela vhabebi vhavho vha vhaaluwa.	1	2	3	4	5	8
39.	Vha tea u thogomela vhone vhane na muta wavho phanda ha musii vha tshi thusa vhañwe vhathu.	1	2	3	4	5	8
40.	Vhathu vho pfumaho vha tea u thusa khonani dzavho vha songo pfumaho.	1	2	3	4	5	8

41. Nga u angaredza, naa mirado ya muta wavho vha vha itela mutsiko nga ha ndila ine vha tshilisa zwone kana u dzudzanya vhutshilo ha vhone vhane? [Showcard SC 10]

Hai, na luthihi	1
Ee, fhedzi a si kanzhi	2
Ee, tshiñwe tshifhinga	3
Ee, kanzhi	4
Ee, kanzhi-kanzhi	5
(A hu na khetho)	8

42. Naa vha pfa u nga muta wavho, mashaka na/kana dzikhonani vha toda zwithu zwinzhi kha vhone? [Showcard SC 10]

Hai, na luthihi	1
Ee, fhedzi a si kanzhi	2
Ee, tshiñwe tshifhinga	3
Ee, kanzhi	4
Ee, kanzhi-kanzhi	5
(A hu na khetho)	8

43. Musi vha tshi humbula nga vhathu vha ndeme vhutshiloni havho, sa mufarisi wavho, mirado ya muta kana khonani dza tsini, ndi lu ngana kha vhege dza 4 dzo fhiraho he munwe wa vhathu avha a vha o vha sinyutshela?

Na luthihi	1
A si kanzhi	2
Tshiñwe tshifhinga	3
Kanzhi	4
Kanzhi-kanzhi	5
(A hu na khetho)	8

Mbudziso dzi tevhelaho ndi dza malugana na nyito dzavho dza matshilisano.

44. Ndi lu ngana hune vha bva u ya u **la** kana u nwa **nda** na khonani tharu kana nnzhi vhane vha si vhe **mirado** ya **muta**?

Duvha linwe na linwe	01	Kha vha fhindule mbudziso 45
Lu si gathi nga vhege	02	Kha vha fhindule mbudziso 45
Luthihi nga vhege	03	Kha vha fhindule mbudziso 45
Luvhili kana luraru nga nwedzi	04	Kha vha fhindule mbudziso 45
Luthihi nga nwedzi	05	Kha vha fhindule mbudziso 45
Lunzhinyana nga nwaha	06	Kha vha fhindule mbudziso 45
A si kanzhi	07	Kha vha fhindule mbudziso 45
Na luthihi	08	Kha vha ye kha mbudziso 46
(A hu na khetho)	98	Kha vha fhindule mbudziso 45

45. Nga zwifhinga izwi, ndi lu ngana hune vha wana khonani ntswa?

Na luthihi	1
A si kanzhi	2
Tshinwe tshifhinga	3
Kanzhi	4
Kanzhi-kanzhi	5
(A hu na khetho)	8

46. Kha vha sumbedze uri ndi vhathu vha ngana vhane vha vha na vhukwamani navho kha **duvha** **likene** **la** vhukati ha vhege, hu sa khathalei uri vha a vha **divha** kana hai. Vha katele **munwe** na **munwe** ane vha haseledza nae, u amba nae, kana u mu rumela milaedza, hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo kana nga **lutingo**, inthanete kana **inwe** divaisi ya vhudavidzano.

Vhathu vha 0-4	1
5-9	2
10-19	3
20-49	4
50-99	5
100 kana vhanzhi	6
(A hu na khetho)	8

47. Hu nga vha hu vha ngana vha vhathu avha vhane vha vhonana vho livhana zwifhatuwo kha **duvha** **lo** **dowe**leaho **la** vhukati ha vhege?

Vhothe kana vho no todou nga vhothe	1
Vhunzhi havho	2
Vha no todou lingana na hafu yavho	3
Vhanwe vhavho	4
Na muthi zwawe kana tsini na muthihi zwawem	5
(A hu na khetho)	8

48. Kha vha hambule nga ha vhukwamani vhune vha vha naho na mubebi wavho vhunzhi ha tshifhinga: Ndi lu ngana hune vha vha na vhukwamani na mubebi uyo, hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo, nga lutingo, inthanete kana nga inwe ya divaisi dza vhudavhidzano? [*Showcard SC 11*]

<i>Vhabebi vhang a vha tshee ho</i>	95
<i>Mubebi ane nda vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga u dzula nanne</i>	96
Duvha na duvha	1
Lunzhinyana nga vhege	2
Luthihi nga vhege	3
Luvhili kana luraru nga nwedzi	4
Luthihi nga nwedzi	5
Lunzhinyana nga nwaha	6
A si kanzhi	7
Na luthihi	8

49. Kha vha hambule nga ha murathu/mukomana kana khaladzi ane vha vha na vhumani nae vhunzhi ha tshifhinga: Ndi lu ngana hune vha vha na vhukwamani na murathu/mukomana kana khaladzi onoyo, hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo, nga lutingo, inthanete kana nga inwe ya divaisi dza vhudavhidzano? [*Showcard SC 11*]

<i>A thi na vharathu/vhakomana na dzikhaladzi</i>	95
<i>Mukomana/murathu kana khaladzi ane nda vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga u dzula na nne</i>	96
Duvha na duvha	1
Lunzhinyana nga vhege	2
Luthihi nga vhege	3
Luvhili kana luraru nga nwedzi	4
Luthihi nga nwedzi	5
Lunzhinyana nga nwaha	6
A si kanzhi	7
Na luthihi	8

50. Kha vha hambule nga nwana wavho muhulwane ane vha vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga: Ndi lu ngana hune vha vha na vhukwamani na nwana uyu a re na vhumu miwaha ya 18, hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo, nga lutingo, inthanete kana nga inwe ya divaisi dza vhudavhidzano? [*Showcard SC 11*]

<i>A thi na nwana muhulwane</i>	95
<i>Nwana muhulwane ane nda vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga u dzula na nne</i>	96
Duvha na duvha	1
Lunzhinyana nga vhege	2
Luthihi nga vhege	3
Luvhili kana luraru nga nwedzi	4
Luthihi nga nwedzi	5
Lunzhinyana nga nwaha	6
A si kanzhi	7
Na luthihi	8

51. Zwino, kha vha hambule nga muñwe murado wa muta ane vha vha na vhukwamani nae vhunzhi ha zwifhinga, nga ndani ha mufarisi, vhabebi, vharathu na vhakomana kana ñwana muhulwane. Naa ndi lu ngana hune vha vha na vhukwamani na murado uyo wa muta hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo, nga lutingo, inthanete kana nga ñwe ya divaisi dza vhudavhidzano? [Showcard SC 11]

<i>A thi na miñwe mirado ya muta</i>	95
<i>Muñwe murado wa muta ane nda vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga u dzula na nne</i>	96
Duvha na ñvha	1
Lunzhinyana nga vhege	2
Luthihi nga vhege	3
Luvhili kana luraru nga ñwedzi	4
Luthihi nga ñwedzi	5
Lunzhinyana nga ñwaha	6
A si kanzhi	7
Na luthihi	8

52. Hafhu, kha vha hambule nga khonani ya tshini ane vha vha na vhukwamani nae: Ndi lu ngana hune vha vha na vhukwamani na iyo khonani ya tsini, hu nga vha vho tou livhana zwifhatuwo, nga lutingo, inthanete kana nga ñwe ya divaisi dza vhudavhidzano? [Showcard SC 11]

<i>A thi na khonani dza tsini</i>	95
<i>Khonani ya tsini ane nda vha na vhukwamani nae vhunzhi ha tshifhinga u dzula na nne</i>	96
Duvha na ñvha	1
Lunzhinyana nga vhege	2
Luthihi nga vhege	3
Luvhili kana luraru nga ñwedzi	4
Luthihi nga ñwedzi	5
Lunzhinyana nga ñwaha	6
A si kanzhi	7
Na luthihi	8

53. Zwino kha vha hambule nga ha vhukwamani havho na mirado ya muta yothhe na khonani dza tsini. Ndi vhu ngana vhune ha itea nga kha milaedza, thongothendeleki kana dziñwe divaisi dzine dza shumisa inthanete?

Hothe kana hu no todou ita hothe	1
Vhunzhi haho	2
Vhu no todou swika hafu yaho	3
Vhuñwe haho	4
Na vhuthihi zwaho	5
<i>A thi shumisi na nthihi ya divaisi idzi</i>	7
(A hu na khetho)	8

Zwino, ri khou toda u vha vhudzisa dziñwe mbudziso nga ha zwiñwe zwiteniwa zwa vhutshilo havho.

54. Nga u angaredza, naa vha nga ri mutakalo wavho u (ndi)...

Wavhudisa	1
Wavhudi nga maanda	2
Wavhudi	3
Khwine	4
A si wavhudi	5
(A hu na khetho)	8

Kha vhege dza 4 dzo fhiraho ndi lu ngana he ...

	Na luthihi	A si kanzhi	Tshinwe tshifhinga	Kanzhi	Tshifhinga tshinzhi	(A hu na khetho)
55. ... vha pfa vha songo takala vha na mutsiko?	1	2	3	4	5	8
56. ... vha pfa u nga vhukongdi vhu khou dala vhu tshi ya ntha lune vha kundwa u lwa naho?	1	2	3	4	5	8

57. Naa tshitamennde tshi tevhelaho ndi tshone kana a si tshone u swika ngafhi kha vhone?
Zwo luluwa kha nne u swikelela zwipikwa zwanga.

Zwone tshothe	1
Zwone vhunzhi ha tshifhinga	2
Zwonyana	3
Vhukati ha u zwone na u sa vha zwone	4
A si zwone	5
A si zwone vhunzhi ha tshifhinga	6
A si zwone na luthihi	7
(A hu na khetho)	8

58. Musi ho sedzwa zwithu zwothe, naa vho fushea zwi ngafhani nga vhutshilo havho hothe ano maduvha?

U fushea tshothe	1
U fushea nga maanda	2
U fushea sa zwezwo	3
Vhukati ha u fushea na u sa fushea	4
U sa fushea sa zwezwo	5
U sa fushea nga maanda	6
U sa fushea na luthihi	7
(A hu na khetho)	8

KUHUMBULELE NA MIKHWA I TSHIMBILELANAHO NA VHAFHALALI

Zwino dzinwe dzimbudziso nga ha vhathu vha bvaho kha manwe mashango vha tshi da u dzula Afrika Tshipembe.

59. ha vha sumbedza uri ndi tshitamennde tshifhio tshine tsha shuma kha vhone. Nga u angaredza ndi (tanganedza) Afrika Tshipembe...

vhafhalali vhothe	1
vhanwe vhafhalali	2
a thi tanganedzi vhafhalali	3
(A thi divhi)	8

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwi tatemende zwi tevhelaho? [Showcard SC 1]

	Ndi tendelana nazwo tshothe	Ndi tendelana nazwo	Vhukati ha u tendelana na u hanedzana	A thi tendelani nazwo	A thi tendelani nazwo tshothe	(A thi divhi)	
60.	Vhafhalali vha engedza vhutshinyi	1	2	3	4	5	8
61.	Nga u angaredza vhafhalali vho lugela ikonomi ya Afrika Tshipembe	1	2	3	4	5	8
62.	Vhafhalali vha dzhiela vhatu vho bebwaho Afrika Tshipembe mishumo	1	2	3	4	5	8
63.	Vhafhalali vha disa zwikili zwi tdeaho Afrika Tshipembe	1	2	3	4	5	8
64.	Vhafhalali vha fhedza zwiko zwa shango	1	2	3	4	5	8

Zwino ndi **to**da u vhudzisa arali vho no shela mulenzhe kha nyito dza u thivhela vhafhalali u dzula kana u shuma vhuponi ha havho.

Zwino ndi **do** bula dzi **in**we nyito dzo fhambanaho. Kha vha sumbedza, kha **in**we na **in**we, arali vho no ita tshi **in**we tsha zwithu izwi tshifhinga tsho fhiraho, arlai vha sa athu zwi ita fhedzi vha tshi nga zwi ita kana vha sa athu zwi ita nahone vha si nga si zwi ite, nga fhasi ha nyimele ifhio na ifhio. [Showcard SC 12]

	Ndo no zwi ita kha in waha wo fhelaho	Ndo no zwi ita kha in waha mi in yanu yo fhiraho	Ndo no zwi ita kalenyana	A thi athu zwi ita fhedzi ndi nga zwi ita	A thi athu zwi ita nahone ndi nga si vuwe ndo zwi ita	(A hu na khetho)	
65.	U humbela vhabvannda u tuwa vhuponi havho.	1	2	3	4	5	8
66.	U sa renga zwithu kha mavhengele a vhabvannda.	1	2	3	4	5	8
67.	U shela mulenzhe kha misumbedzo khudanoni na vhabvannda.	1	2	3	4	5	8
68.	U shela mulenzhe kha nyito dza dzikhakhathi khudanoni na vhabvannda.	1	2	3	4	5	8

69. Hu na mihumbulo minzhi nga ha uri ndi ngani vhatu vha tshi ita nyito dza dzikhakhathi khudanoni na vhabvannda vha dzulaho Afrika Tshipembe. Kha vha mbudze TSHITISI TSHIHULWANE tsha uri vha humbula uri ndi ngani zwi tshi itea.

MUVHUDZI SI: KHA VHA **TUTU**WEDZE MUVHINDULI U NEA PHINDULO NTHIHI FHEDZI

U SHANDUKA HA KILIMA

Zwino dziñwe mbudziso nga ha tñho ho yo fhambanaho.

70. Arali vho vha vha tshi nga renga tshishumiswa tsha mudagasi khulwane hayani havho, ndi khonadzeo ngafhani ya uri vha nga renga tshi re khwinesa kha u vhulunga mudagasi? [*Showcard SC 13*]

A iho khonadzeo na luthihi											I hone khonadzeo tshothe	(U hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	

71. Hu na zwithu zwine zwa nga itiwa u fhungudza kushumisele kwa fulufulu¹, u fana na u tsuma zwishumiswa zwine zwa sa khou shumisiwa, u tshimbila tshikhala tshipufhi, kana u shumisa zwa u dudedza kana ndangamufhe fhedzi arali hu na tñho dea. Kha vhutshilo havho ha ðuvha na ðuvha, ndi lungana hune vha ita zwithu zwa u fhungudza kushumisele kwa mudagasi?

Na luthihi	1
A thi athu	2
Tshiñwe tshifhinga	3
Lunzhi	4
Lunzhisa	5
Misi yothe	6
(Ndi nga si fhungudze kushumisele kwa mudagasi)	55
(U hana)	77
(A thi divhi)	88

72. Nga u angaredza, na vha na vhuðifhulufheli vhu ngafhani uri vha nga shumisa fulufulu lituku u fhirisa zwine vha itisa zwone zwino? [*Showcard SC 14*]

A hu na vhuðifhulufheli na luthihi											Vhuðifhulufheli tshothe	(U hana)	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88	

¹ 'kushumisele kwa fulufulu' nga nðila yo ðandavhuwaho, hu si mudagasi fhedzi

Garata iyi i sumbedza vhubvo vhunzhi ha fulufulu vhune ha nga shumisiwa u bveledza mudagasi. Kha vha dzhie tshifhinga tsha u zwi sedza. [Showcard SC 15]

MUVHUDZISI: KHA VHA IMENYANA U TENDELA MUFHINDULI URI A VHALE MUTEVHE U RE KHA GARATA YA U SUMBEDZA.

Ndi mudagasi mu ngafhani u shumiswaho Afrika Tshipembe une wa tea u bveledziwa nga vhubvo vhuwe na vhuwe ha fulufulu? Kha vha nange phindulo yavho kha khetho dzi re fhasi kha garata.

	Munzhis a	Munzhi	Wa vhukati	Mutuku	Na muthih i zwawo	(A thi athu pfa nga vhubvo uvhu ha fulufulu)	(U hana)	(A thi divhi)
73. Tsha u thoma, ndi mudagasi mu ngafhani u shumiswaho Afrika Tshipembe une wa tea u bveledziwa kha <u>malasha</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
74. Hafhu vha ri mini nga <u>gese ya mupo (LPG)</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
75. Hafhu vha ri mini nga maanda a haidiroejekitiriki a bveledziwaho nga <u>maadi a elaho u bva milamboni, madamuni na lwanzheni</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
76. Ndi mudagasi mu ngafhani u shumiswaho Afrika Tshipembe une wa tea u bveledziwa nga <u>maanda a nukilja</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
77. Hafhu vha ri mini nga divha kana <u>maanda a soja</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
78. Vha ri mini hafhu nga <u>maanda a muya</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88
79. Vha ri mini hafhu nga <u>maanda a bayomasi a bveledzwaho nga matheriala sa khuni, zwimela na matoko a dziphukha</u> ?	1	2	3	4	5	55	77	88

80. Naa vha vhilaela zwi ngafhani uri hu nga kha divha na u khauwa khauwa ha mudagasi Afrika Tshipembe? [Showcard SC 16]

A thi vhilaeli na luthini	1
A thi vhilaeli nga maanda	2
Ndi vhilaela zwituku	3
Ndi vhilaela nga maanda	4
Ndi vhilaela tshothe	5
(U hana)	7
(A thi divhi)	8

Mbudziso dzi si gathi dzi tevhelaho dzi nga ha fulufulu **li**ine vhathu vha **li** shumisa hayani kha zwithu zwi ngaho u dudedza, u funga, u bika na kha zwishumiswa zwa mudagasi.

81. Naa vha vhilaela zwi ngafhani uri fulufulu **li** nga vha **li** tshi **dura** nga maanda kha vhathu vhanzhi Afrika Tshipembe? [*Showcard SC 16*]

A thi vhilaeli na luthihi	1
A thi vhilaeli nga maanda	2
Ndi vhilaela zwiṭuku	3
Ndi vhilaela nga maanda	4
Ndi vhilaela tshoṭhe	5
(U hana)	7
(A thi ḍivhi)	8

82. Naa vha vhilaela zwi ngafhani nga ha u **ḍitika** ha Afrika Tshipembe kha u shumisa fulufulu **li** bveledzwaho nga zwivhaswa zwa fosi **li** sa ole, gese na malasha? [*Showcard SC 16*]

A thi vhilaeli na luthihi	1
A thi vhilaeli nga maanda	2
Ndi vhilaela zwiṭuku	3
Ndi vhilaela nga maanda	4
Ndi vhilaela tshoṭhe	5
(U hana)	7
(A thi ḍivhi)	8

Naa vha vhilaela zwi ngafhani uri ndisedzo ya fulufulu i nga thithisiwa ... KHA VHA VHALELE NṬHA ... [*Showcard SC 16*]

	A thi vhilaeli na luthihi	A thi vhilaeli nga maanda	Ndi vhilaela zwiṭuku	Ndi vhilaela nga maanda	Ndi vhilaela tshoṭhe	(U hana)	(A thi ḍivhi)
83. ...nga mutshinyalo wa mupo kana mutsho wo kalulaho?	1	2	3	4	5	7	8
84. ...nga u sa bveledza mudagasi wo linganaho nga Eskom wa u swikelela tshoṭhe maAfrika Tshipembe?	1	2	3	4	5	7	8
85. ...na nga u balelwa ha zwa thekeniki?	1	2	3	4	5	7	8

86. Hafhu naa vha vhilaela zwi ngafhani uri **ndi**sedzo ya fulufulu i nga thithisiwa nga vhuada? [*Showcard SC 16*]

A thi vhilaeli na luthihi	1
A thi vhilaeli nga maanda	2
Ndi vhilaela zwiṭuku	3
Ndi vhilaela nga maanda	4
Ndi vhilaela tshoṭhe	5
(U hana)	7
(A thi ḍivhi)	8

87. Vha nga vha vho no pfa muhumbulo wa uri kilima ya **l**ifhasi i khou shanduka nga **n**wambo wa u engedzea ha thempheretsha kha mi**n**waha ya 100 yo fhiraho. Naa muhumbulo wavho ndi ufho nga izwi? Naa vha humbula uri kilima ya **l**ifhasi i khou shanduka?

I khou shanduka tsho t he	1
I nga vha i tshi khou shanduka	2
I nga vha i sa khou shanduka	3
A i khou shanduka na luthihi	4
(U hana)	7
(A thi q ivhi)	8

88. Naa vho vha vha tshi humbula zwi ngafhani nga ha u shanduka ha kilima phand**a** ha namusi?

Na luthihi	1
Zwi t uku	2
Hu n we u humbula	3
Nga ma a nda	4
Nga ma a ndesa	5
(U hana)	7
(A thi q ivhi)	8

89. Ndi zwi ngafhani, arali zwi hone, zwine vha nga ri vha **q**ivha zwone nga tshanduko ya kilima kana u dudela ha **l**ifhasi? Naa vha **q**ivha...

Zw i nzhi	1
Zwo linganaho	2
Zwi t uku	3
Na tshithihi zwatsho	4
Na tshithihi zwatsho, fhedzi ndo no pfa ngazwo	5
A thi athu pfa ngazwo u swika zwino	6

90. MUVHUDZISI KHA VHA SEDZE KHA MBUDZISO 87 (MBUDZISO THARU MURAHU) VHA TINGELEDZE KHOUDU YO TEAHO AFHO FHASI:

Q.87 = 1, 2, 3, 7 KANA 8	1	KHA VHA VHUDZISE MBUDZISO 91
Q.87 = 4	2	KHA VHA YE KHA MBUDZISO 99

91. Naa vha humbula uri u shanduka ha kilim ahu vhangwa nga nyito dza mupo, nga nyito dza muthu kana vhuvhili hazwo? [Showcard SC 17]

Nga nyito dza mupo tsho t he	1	} → Kha vha yhudzise mbudziso 92
Zwi hulwane nga nyito dza mupo	2	
U lingana nga nyito dza mupo na nyito dza muthu	3	
Zwihulwane nga nyito dza muthu	4	
Nga nyito dza muthu tsho t he	5	
(A thi humbuli uri tshanduko ya kilima i khou itea)	55	→ Kha vha ye kha mbudziso 99
(U hana)	77	} → Kha vha yhudzise mbudziso 92
(A thi q ivhi)	88	

98. Naa vha hambula uri khonadzeo ndi ngafhani ya uri u fhungudza kushumisele kwavho kwa fulufulu zwi dho thusa kha u fhungudza u shanduka ha kilima? [Showcard SC 13]

A hu na khonadzeo na luthihi										Khonadzeo khulwane	(U hana)	(A thi ḏivhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

KHA VHA VHUDZISE VHOṬHE

Naa vha ima nadzo kana u fhambana nadzo zwi ngafhani phoḽisi dzi tevhelaho Afrika Tshipembe dza u fhungudza u shanduka ha kilima? [Showcard SC 20]

	Ndi ima nadzo nga maanḽa	Ndi ima nadzo sa zwezwo	Vhukati ha u ima na u fhambana nadzo	Ndi fhambana nadzo zwiṭuku	Ndi fhamba na nadzo nga maanḽa	(U hana)	(A thi ḏivhi)	
99.	U engedza mithelo kha zwivhaswa zwa fosili, sa ole, gese na malasha.	1	2	3	4	5	7	8
100.	U shumisa masheleni a tshitshavha u lambedza fulufulu ḽi itwaho nga huswa sa fulufulu ḽa muya na ḽuvha (soḽa).	1	2	3	4	5	7	8
101.	Mulayo wa u fhelisa u shumisiwa ha zwishumiswa miṭani zwi shumisaho fulufulu ḽinzhi.	1	2	3	4	5	7	8

Naa vha hambula uri hu tshi shusha zwi ngafhani u shanduka ha kilima/u dudela ha ḽifhasi kha:

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO NTHIHI KHA MUTALADZI MUṆWE NA MUṆWE

	Nga maanḽesa	Nga maanḽa sa zwezwo	Hu si nga maanḽa	Na luthihi	(A hu na khetho)	
102.	Vhone na muṭa wavho?	1	2	3	4	8
103.	Vhathu Afrika Tshipembe	1	2	3	4	8
104.	Vhathu kha maṅwe mashango?	1	2	3	4	8
105.	Mirafho i ḽaho?	1	2	3	4	8

106. Ndi nnyi ane vha hambula uri u na vhudifhinduleli ha u thivhela u shanduka ha kilima uri hu songo nana, kana vha hambula uri thaidzo a si khulwane lune ya todza uri muñwe muthu a ite tshithu nga u tjavhanya? Kha vha nee phindulo dzi swikaho kha 3.

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO (NGA NPANI HA U TALUTSHEDZA VHUIMO HA "MUVHUSO"): VHA SONGO TINGELEDZA NOMBORO DZI FHIRAHO THARU

Muvhuso wa Lushaka wa Afrika Tshipembe	01
Muvhuso wa Vundu	02
Muvhuso wapo	03
Muvhuso (hu songo bulwa maimo)	
Mivhuso ya mashango a re na zwao	04
Mivhuso ya mashango o siwaneaho	05
Dzikhampiani khulwane	06
Zwigwada zwa mupo	07
Vhathu nga vhothe na miṭa yavho	08
Na muthihi zwawe – thaidzo a si khulwane lune ya todza uri hu itiwe tshiñwe tshithu nga u tjavhanya	09
Muñwe (kha vha bule)	10
(A thi divhi/ A hu na khetho)	98
(Vho hana)	99

107. Naa vha hambula uri hu khou itiwa zwo linganaho nga muvhuso wa Afrika Tshipembe nga u shanduka ha kilima? Naa vho...?

Fushea nga maanda nga zwine vha khou ita zwone	1
U fushea sa zwezwo	2
U sa fushea	3
U sa fushea na luthihi	4
(A thi divhi/ A hu na khetho)	8
(Vho hana)	9

108. Afrika Tshipembe, ndi zwifhio zwine vha hambula uri hu na khonadzeo ya uri zwi itee kha miñwaha ya 50 i daho nga ñwambo wa u shanduka ha kilima/u dudela ha lifhasi?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA. PHINDULO NGA NNZI DZO TENDELWA

a.	Maimo a matshilele a do fungudzea	01
b.	U engedzea ha malwadze	02
c.	Thahelelo ya zwijiwa	03
d.	U gonya ha vhuimo ha lwanzhe/midalo kha phendelashango	04
e.	Maḍumbu mahulwane, ḍumbumazwikule, dzithonado	05
f.	Thempheretsha dza nthā	06
g.	U fhela ha zwimela, zwipuka kana kana mahaya	07
h.	Thahelelo ya maḍi kana magomelelo	08
i.	A huna masiandaitwa/A huna	09
j.	Tshiñwe (kha vha bule)	10
k.	(A thi divhi/ A hu na khetho)	98
l.	(U hana)	99

TSHIKALO TSHA ZWA NDEME KHA MUTHU

MUVHUDZISI: ARALI MUFHINDULI E WA TSHINNANI → KHA VHA VHUDZISE MBUDZISO 109-129.
 ARALI MUFHINDULI E WA TSHISADZI → KHA VHA VHUDZISE MBUDZISO 109f -129f
 (i wanalaho nga murahu ha mbudziso 129)

VHAFHINDULI VHA TSHINNANI

Zwino ndi do tlatshedza vhanwe vhathu nga u pfufhifhadza. Kha vha thetshelese tlatshedzo inwe na inwe vha mbudze uri uyo muthu ndi vhone kana a si vhone zwi ngafhani. Kha vha shumise gara ya iyi u itela phindulo yavho. [*Showcard SC 21*]

		Sa nne nga maan da	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwi tuk u	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi divhi)
109.	U humbula nga ha zwithu zwiswa ndi zwa ndeme khae. U takalela u ita zwithu nga nqila yawe ntswa.	1	2	3	4	5	6	7	8
110.	Ndi zwa ndeme khae u pfuma. U funa u vha na tshede nnzhi na zwithu zwa thengo khulu.	1	2	3	4	5	6	7	8
111.	U humbula uri ndi zwa ndeme uri muthu muñwe na muñwe Jifhasini u tea u farwa u lingana. U tenda uri muthu muñwe na muñwe u tea u vha na zwikhala zwi linganaho vhutshiloni.	1	2	3	4	5	6	7	8
112.	Ndi zwa ndeme khae u u sumbedza vhukoni hawe. U toda uri vhathu vha tame zwine a ita zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
113.	Ndi zwa ndeme khae u dzula fhethu ho tsiredzeaho. U vha kule na tshiñwe na tshiñwe tshine tsha nga mu vhea khomboni.	1	2	3	4	5	6	7	8
114.	U takalela zwimangadzo nahone u dzula a tshi khou toda zwithu zwiswa zwine a nga ita zwone. U humbula uri ndi zwa ndeme u ita zwithu zwinzhi zwo fhambanaho vhutshiloni.	1	2	3	4	5	6	7	8
115.	U tenda uri vhathu vha tea u ita zwine vha vhudzwa zwone. U humbula uri vhathu vha tea u tevhedza milayo tshifhinga tshothe, naho hu si na muthu o sedzaho.	1	2	3	4	5	6	7	8

		Sa nne nga maan da	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwa tuk u	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi divhi)
116.	Ndi zwa ndeme khae u thetshelesa vhathu vho fhambanaho nae. Na musi a sa tendelani navho, u toda u vha pfesesa.	1	2	3	4	5	6	7	8
117.	Ndi zwa ndeme khae u ditukufhadza. U lingedza u sa dikungela mafo.	1	2	3	4	5	6	7	8
118.	U vha na tshifhinga tshavhudi ndi zwa ndeme khae. U takalela u "dikanda".	1	2	3	4	5	6	7	8
119.	Ndi zwa ndeme khae u dzhia tsheo nga ene mune nga ha zwine a ita. U takalela mbofholowo na u sa ditika nga vhañwe.	1	2	3	4	5	6	7	8
120.	Ndi zwa ndeme khae u thusa vhathu vha re tsini nae. U toda u londota mutakalo wavho.	1	2	3	4	5	6	7	8
121.	U vha o bvelelaho ndi dzwa ndeme khae. U fhulufhela uri vhathu vha do vhona zwe a swikelela zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
122.	Ndi zwa ndeme khae uri muvhuso u khwatshisedze tsireledzo yawe kha mishushedzo yothe. U toda uri muvhuso u khwathe uri u kone u pilela vhadzulapo vhawo.	1	2	3	4	5	6	7	8
123.	U toka zwa vhudifungi hafhu u takalela u vha khomboni. U toda u vha na vhutshilo vhu takadzaho.	1	2	3	4	5	6	7	8
124.	Ndi zwa ndeme khae u difara zwavhudi nga misi. U toda u tinya u ita tshithu tshine vhathu vha do ri tsho khakhea.	1	2	3	4	5	6	7	8

		Sa nne nga maan da	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwi tuk u	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi divhi)
125.	Ndi zwa ndeme khae u thonifiwa nga vhaṅwe. U ṭoda uri vhatu vha ite zwine ari vha ite zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
126.	Ndi zwa ndeme khae u vha na vhuluvha kha khonani dzawe. U ṭoda u dikumedzela kha vhatu vha re tsini nae.	1	2	3	4	5	6	7	8
127.	U na lutendo luhulwne lwa uri vhatu vha tea u londa mupo. U thogomela mupo ndi zwa ndeme khae..	1	2	3	4	5	6	7	8
128.	Sialala ndi ja ndeme khae. U lingedza u tevhedza mikhwa yo fhiriselwaho khae nga vhurereli hawe kana muṭa wa hawe.	1	2	3	4	5	6	7	8
129.	U ṭoda tshikhala tshinwe na tshinwe tsha u ditakadza. Ndi zwa ndeme khae u ita zwithu zwine zwa mu takadza.	1	2	3	4	5	6	7	8

KHA VHA YE KHA MBUDZISO 130.

VHAFHINDULI VHA TSHISADZINI

Zwino ndi do t~~h~~alutshedza vha~~n~~we vhathu nga u pfufhifhadza. Kha vha thetshelese t~~h~~alutshedzo i~~n~~we na i~~n~~we vha mbudze uri uyo muthu ndi vhone kana a si vhone zwi ngafhani. Kha vha shumise gara~~t~~a iyi u itela phindulo yavho. [*Showcard SC 21*]

		Sa nne nga maanda	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwi t uku	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi d i vihi)
109f	U humbula nga ha zwithu zwiswa ndi zwa ndeme khae. U takalela u ita zwithu nga ndila yawe ntswa.	1	2	3	4	5	6	7	8
110f	Ndi zwa ndeme khae u pfuma. U funa u vha na tshelede nnzhi na zwithu zwa thengo khulu.	1	2	3	4	5	6	7	8
111f	U humbula uri ndi zwa ndeme uri muthu mu n we na mu n we Jifhasini u tea u farwa u lingana. U tenda uri muthu mu n we na mu n we u tea u vha na zwikhala zwi linganaho vhutshiloni.	1	2	3	4	5	6	7	8
112f	Ndi zwa ndeme khae u u sumbedza vhukoni hawe. U t o da uri vhathu vha tame zwine a ita zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
113f	Ndi zwa ndeme khae u dzula fhethu ho tsireledzeaho. U vha kule na tshi n we na tshi n we tshine tsha nga mu vhea khomboni.	1	2	3	4	5	6	7	8
115f	U tenda uri vhathu vha tea u ita zwine vha vhudzwa zwone. U humbula uri vhathu vha tea u tevhedza milayo tshifhinga tsho t he, naho hu si na muthu o sedzaho.	1	2	3	4	5	6	7	8

		Sa nne nga maand a	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwi tuk u	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi divhi)
Of	Ndi zwa ndeme khæe u thetshesela vhathu vho fhambanaho nae. Na musi a sa tendelani navho, u ɽoda u vha pfesesa.	1	2	3	4	5	6	7	8
117f	Ndi zwa ndeme khæe u ditukufhadza. U lingedza u sa dikungela maɽo.	1	2	3	4	5	6	7	8
118f	U vha na tshifhinga tshavhuɽi ndi zwa ndeme khæe. U takalela u "dikanda".	1	2	3	4	5	6	7	8
119f	Ndi zwa ndeme khæe u dzhia tsheo nga ene mune nga ha zwine a ita. U takalela mbofholowo na u sa ditika nga vhañwe.	1	2	3	4	5	6	7	8
120f	Ndi zwa ndeme khæe u thusa vhathu vha re tsini nae. U ɽoda u londota mutakalo wavho.	1	2	3	4	5	6	7	8
121f	U vha o bvelelaho ndi dzwa ndeme khæe. U fhulufhela uri vhathu vha do vhona zwe a swikelela zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
122f	Ndi zwa ndeme khæe uri muvhuso u khwaɽhisedze tsireledzo yawe kha mishushedzo yoɽhe. U ɽoda uri muvhuso u khwaɽhe uri u kone u pilela vhadzulapo vhawoa.	1	2	3	4	5	6	7	8
123f	U ɽoka zwa vhuɽifungi hafhu u takalela u vha khomboni. U ɽoda u vha na vhutshilo vhu takadzaho.	1	2	3	4	5	6	7	8
124f	Ndi zwa ndeme khæe u difara zwavhuɽi nga misi. U ɽoda u tinya u ita tshithu tshine vhathu vha do ri tsho khakhea.	1	2	3	4	5	6	7	8

		Sa nne nga maand a	Sa nne	U tou nga sa nne	Sa nne zwi tuk u	Ha fani na nne	Ha fani na nne na luthihi	(U hana)	(A thi divhi)
Of	Ndi zwa ndeme khae u thonifhiwa nga vhañwe. U tođa uri vhathu vha ite zwine ari vha ite zwone.	1	2	3	4	5	6	7	8
126f	Ndi zwa ndeme khae u vha na vhuluvha kha khonani dzawe. U tođa u dikumedzela kha vhathu vha re tsini nae.	1	2	3	4	5	6	7	8
127f	U na lutendo luhulwne lwa uri vhathu vha tea u londa mupo. U thogomela mupo ndi zwa ndeme khae..	1	2	3	4	5	6	7	8
128f	Sialala ndi ja ndeme khae. U lingedza u tevhedza mikhwa yo fhiriselwaho khae nga vhurereli hawe kana muđa wa hawe.	1	2	3	4	5	6	7	8
129f	U tođa tshikhala tshiñwe na tshiñwe tsha u ditakadza. Ndi zwa ndeme khae u ita zwithu zwine zwa mu takadza.	1	2	3	4	5	6	7	8

MODULU WA VHUENDELAMASHANGO NA VHUPHIMVUMVUSI

Zwino ndi **do** vha vhudzisa dzimbudziso nga ha zwithu zwine vha takalela u zwi ita u itela u **digeda** na musi vha tshi ya madaloni.

130. Naa ndi ifhio nyito ya vhuendelamashango kha dzi tevhelaho dzine vha takalela u dzi ita nga maanda? [Showcard SC 22]

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO.

a.	U ya bitshini	01
b.	U dalela miziamu, galari ya vhutsila kana tshifhato tsha divhazwakale	02
c.	U dalela fhethu ha tsireledzo ya mupo	03
d.	U dalela Robben Island	04
e.	U ya kha mishumo ya vhurereli	05
f.	U dalela fhethu ha mvelele ya Tshirema	06
g.	Nyito dza vhudifungi, tsumbo, zwa u namela tshikwekwete, u gonya thavha, u enda nga 4x4, na zwiñwe.	07
h.	U ya mavhengeleni	08
i.	Nyito dza zwa mitambo	09
j.	U dalela vhupo ha mahayani	10
k.	U dalela dzikhonani na mashaka	11
l.	Zwiñwe, KHA VHA BULE	12
m.	(Na tshithihi tsha zwi re afho ntha)	13
n.	(A thi divhi)	88

131. Kha **ñwaha** wo fhelaho, ndi nyendo nngana dza bindu dze vha vha nadzo hune vha fhedza vhutuku ha vhusiku vhuthihi vhe kule na hayani? (Hezwi hu nga vha bindu ja muno kana mashangodavha)

KHA VHA **ÑWALE** TSHI VHALO TSHA DZINYENDO: (A thi divhi) = 88

132. Kha **ñwaha** wo fhelaho, ndi nyendo nngana dza holodei dze vha vha nadzo ngomu ha Afrika Tshipembe?

KHA VHA **ÑWALE** TSHI VHALO TSHA DZINYENDO: Arali phindulo hu '0': → kha vha vhudzise mbudziso 133
Arali phindulo hu '1' kana nnzhi: → kha vha ye kha mbudziso 134.
(A thi divhi) = 88

133. Ndi tshifhio tshiitisi tshihulwane tsha uri vha si fara lwendo lwa holodei ngomu ha Afrika Tshipembe **ñwaha** wo fhelaho? [Showcard SC 23]

Zwiitisi zwa masheleni (U sa vha na tshela yo linganaho)	01	→ Kha vha fhindule mbudziso vha ye kha mbudziso 136
U shaya tshifhinga tsho linganaho tsha u fara lwendo	02	
Ndo vha ndi mushumo/tshikoloni	03	
A thi na shaka/khonani dzine nda nga dzi dalela huñwe fhethu	04	
Ndi mushumo munzhi u fara lwendo	05	
Vhulwadze	06	
Vhuholefhali	07	
Ndi mulala nga maanda u nga fara lwendo	08	
Ndi vhilaedzwa nga vhutsireledzi/tsireledzo/vhutshinyi	09	
Ni na vhana vhatuku	10	
A thi tsha tama u fara lwendo	11	
A thi na dzangalelo/A hu na tshine nda nga vhona tshone kana a zwi nnyanyuli	12	
Ndi khou thogomela shaka ji no khou lwala/ja mualuwa	13	
A thi takaleli u edela huñwe fhethu	14	
A thi na zwiitisi zwikene	15	
Zwiñwe, KHA VHA BULE	16	
(A thi divhi)	88	

Ndi khou ~~to~~da vha tshi humbula nga lwedzo lwe vha lu fara hu si kale ngomu Afrika Tshipembe kha ~~h~~waha wo fhelaho.

134. Naa fhethu ha vhudzulo he vha hu shumisa kha ulwo lwendo lwa holodei ndi ngafhi?

Hodela	01
Nnḁu ya u ṭanganedza vhaeni/ Bulasi ya u ṭanganedza vhaeni	02
Fhethu hu nekedzaho vhuḁelo na vhuragane	03
ḽodzhi	04
Hosiṭele	05
Fhethu ha u ḁibikela	06
Ndo dzula na dzikhonani na mashaka	07
Haya hanga ha holodei/haya hanga ha vhuvhili	08
Gambani	09
Phakani ya dzikharavani	10
Huṁwe, KHA VHA BULE.....	11
(A thi ḁivhi)	88

135. Ndi ifhio ya nyitwa dzi tevhelaho ye vha ita musi vhe kha lwendo ulwo lwa holodei? [Showcard SC 24]

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOṭHE ZWO TEAHO..

a.	U ya bitshini	01
b.	U dalela miziamu, ḁalari ya vhuṭsila kana tshifhaṭo tsha ḁivhazwakale	02
c.	U tandula mupo	03
d.	U ya kha mishumo ya vhurereḁi	04
e.	U dalela fhethu ha mvelele ya Tshirema	05
f.	Nyito dza vhuḁifungi, tsumbo, zwa u namela tshikwekwete, u gonya thavha, u enda nga 4x4, na zwiṁwe.	06
g.	Nyito dza zwa mitambo	07
h.	U dalela vhupo ha mahayani	08
i.	U dalela dzikhonani na mashaka	09
j.	Zwiṁwe, KHA VHA BULE	10
k.	(Na tshithihi tsha zwi re afho nṭha)	11
l.	U ya bitshini	88

Zwino ndi ~~to~~da uri vha humbule nga dziholodei nga u angaredza, hu fhedzi kha ~~h~~waha wo fhelaho.

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [Showcard SC 7]

	Ndi tendelan a nazwo nga maanda	Ndi tendelana nazwo	A thi na vhuṭfiwa	Ndi hanedzan a nazwo	Ndi hanedzana nazwo tshoṭhe	(A thi ḁivhi / a thi pfesesi)	
136.	Vhunzhi ha holodei dzanga ndi dzi fhedza ndi miḁini ya mashaka kana dzikhonani?	1	2	3	4	5	8
137.	Ndi takalela u vha kha holodei na miṁwe miraḁo ya muṭa wanga	1	2	3	4	5	8
138.	Ndi khwine u fhedza holodei na dzikhonani u fhirisa shaka	1	2	3	4	5	8

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [Showcard SC 7]

	Ndi tendelan a nazwo nga maanda	Ndi tendela na nazwo	A thi na vhupfiwa	Ndi hanedzan a nazwo	Ndi hanedzan a nazwo tshoṭhe	(A thi qivhi / a thi pfesesi)	
139.	Holodei ya khwinesa ndi u vha kule na dorobo khulwane	1	2	3	4	5	8
140.	Ndi khwine u ya Kruger Park u fhirisa u ya bitshini	1	2	3	4	5	8
141.	U fhedza maḁuvha a fhiraho jithihi u tshi khou sedza zwipuka zwa daka zwi a bora	1	2	3	4	5	8
142.	Ndi takalela u gonya dzithavha	1	2	3	4	5	8
143.	Ndi khwine u dzula hayani u fhirisa u ya u gamba (dennde)	1	2	3	4	5	8
144.	Fhethu havhufisa ha holodei ndi bitshini	1	2	3	4	5	8
145.	Ndi nga takalela u fhedza tshifhinga sogani	1	2	3	4	5	8
146.	A thi takaleli u fhedza holodei ndi kule na hayani	1	2	3	4	5	8
147.	Fhethupfunwa hanga ha holodei ndi Kruger Park	1	2	3	4	5	8
148.	Fhethupfunwa hanga ha holodei ndi Cape Town	1	2	3	4	5	8
149.	Mashangoḁavha hu khwine u fhira ha muno	1	2	3	4	5	8
150.	Holodeipfunwa yanga i katela u tandula fhethu huswa na mvelele	1	2	3	4	5	8

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [Showcard SC 7]

	Ndi tendelan a nazwo nga maanda	Ndi tendela na nazwo	A thi na vhupfiwa	Ndi hanedzan a nazwo	Ndi hanedzan a nazwo tshoṭhe	(A thi qivhi / a thi pfesesi)	
151.	Ndi khwine u gamba (dennde) u fhirisa u badela mutengo wa nthesa kha fhethu ha vhudzulo	1	2	3	4	5	8
152.	Ndi takalela holodei dza u qibikela u fhirisa dziṅwe	1	2	3	4	5	8
153.	Ndo qiiimisela u badela mutengo wa nṱha u itela vhudzulo havhufi ha holodei	1	2	3	4	5	8
154.	Tshumelo yavhufi ndi zwa ndeme nga maanda kha u nanga hodela	1	2	3	4	5	8
155.	U enda/fana nyendo ndi zwithu zwa vhapfumi fhedzi	1	2	3	4	5	8
156.	Ndi takalela u enda nga gondo u ya fhethu hanga ha holodei.	1	2	3	4	5	8
157.	Ndila ya khwine ya u enda kha tshikhala tshi fhiraho 300 km ndi u enda muyani	1	2	3	4	5	8

Naa vha tendelana kana u hanedzana zwi ngafhani na zwitatamennde zwi tevhelaho? [Showcard SC 1]

	Ndi tendelana nazwo nga maanda	Ndi tendelana nazwo	A thi na vhupfiwa	Ndi hanedzana nazwo	Ndi hanedzana nazwo tshothe	(A thi divhi / a thi pfesesi)	
158.	Ndi shela mulenzhe kha mutambo wa vhudifungi	1	2	3	4	5	8
159.	Ndi diphina nga u ya kha dzigalari dza vhutsila	1	2	3	4	5	8
160.	A thi takaleli u ya fhethu ho dalesaho vhathu vha miñwe mirafho	1	2	3	4	5	8
161.	Vhathu vha tea u fhedza tshifhinga tshifhinga phanda ha thevishini	1	2	3	4	5	8
162.	Zwijiwa zwa Tshirema zwa sialala zwi tea u wanala dzihodelani na huñwe fhethu ha vhudzulo	1	2	3	4	5	8

163. Vha humbula uri ndi zwa ndeme zwi ngafhani u dalela fhethu ha mvelele kana vhufa nga dziholodei? Kha vha fhindule kha tshikalo tsha 0 u swika 10 hune 0 ya vha "A si zwa ndeme na luthihi" ngeno 10 hu "Zwa ndeme tshothe". [Showcard SC 25]

A si zwa ndeme na luthihi										Zwa ndeme tshothe	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

U KHETHA

Zwino ndi do vha vhudzisa mbudziso dzi si gathi nga ha u khetha na dzikhetho.

164. Naa vho voutela iihoro iifhio kha dzikhetho dza lushaka dzo fhiraho, dze dza farwa nga 2014?

165. Naa vho voutela iihoro iifhio kha dzikhetho dza masipala dzo fhiraho, dze dza farwa nga 2016?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIPHINDULO. KHA VHA TINGEELEDZE PHINDULO NTHIHI KHA KHOLOMU INWE NA INWE

	164. Khetho dza lushaka dzo fhiraho (2014)	165. Khetho dza masipala dzo fhiraho (2016)
African Christian Democratic Party (ACDP)	01	01
African National Congress (ANC)	02	02
Agang South Africa	03	03
Azanian People's Organisation (AZAPO)	04	04
Congress of the People (COPE)	05	05
Democratic Party / Alliance (DA/DP)	06	06
Economic Freedom Fighters (EFF)	07	07
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08	08
Inkatha Freedom Party (IFP)	09	09
Minority Front (MF)	10	10
New Freedom Party (NFP)	11	11
Pan-Africanist Congress (PAC)	12	12
United Christian Democratic Party (UCDP)	13	13
United Democratic Movement (UDM)	14	14
Liñwe (kha vha bule)	15	15
A tho ngo vouta	16	16
A thi na vhuñanzi	17	17
(Vho hana u fhindula)	97	97
(A thi divhi)	98	98

166. Arali ho vha hu tshi nga vha na dzikhetho dza lushaka matshelo, vho vha vha tshi nga voutela lihoro lifhio?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI.

African Christian Democratic Party (ACDP)	01	} Kha vha pfukele kha mbudziso 168
African National Congress (ANC)	02	
Agang South Africa	03	
Azanian People's Organisation (AZAPO)	04	
Congress of the People (COPE)	05	
Democratic Party / Alliance (DA)	06	
Economic Freedom Fighters (EFF)	07	
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08	
Inkatha Freedom Party (IFP)	09	
Minority Front (MF)	10	
New Freedom Party (NFP)	11	
Pan-Africanist Congress (PAC)	12	
United Christian Democratic Party (UCDP)	13	
United Democratic Movement (UDM)	14	
<u>Li</u> ñwe (kha vha bule)	15	
A thi nga vouti	16	→ Kha vha vhudzise mbudziso 167
A thi na vhu ^u tanzi	17	} Kha vha pfukele kha mbudziso 168
(Vho hana u fhindula)	97	
(A thi <u>di</u> vhi)	98	

167. Arali phindulo hu 16 kha mbudziso 166: Ndi tshifhio tshiitisi tshi hulwane tshine tsha itisa uri vha humbule uri vha nga si voute arali ha vha na dzikhetho matshelo?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA NTHA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO NTHIHI FHEDZI

Ndi tshee mu ^u tuku	01
A thi na dzangalelo	02
A tho ngo <u>di</u> nwalisa	03
A thi takeleli po ^o lotiki	04
Hu <u>to</u> dea vhu ^u didini vhunzhi	05
Tshi ^u tshi tsha u voutela tshi kulesa	06
Nyofho dza mishushedzo kana dzikhakhathi	07
Ndi <u>li</u> horo <u>li</u> thihi fhedzi <u>li</u> ne <u>li</u> a nga wina	08
Zwiitisi zwa mutakalo/vhulwadze	09
A thi na bugu ya ID	10
Zwiñwe (kha vha bule	11

168. Ndi **li**horu **li**fhio **li**ne vha **di**pfu vha tsinisa na**lo**?

MUVHUDZISI: VHA SONGO VHALELA N**T**HA DZIKHETHO. KHA VHA TINGELEDZE KHETHO N**T**HIHI FHEDZI

African Christian Democratic Party (ACDP)	01	} Kha vha vhudzise mbudziso 169
African National Congress (ANC)	02	
Agang South Africa	03	
Azania People's Organisation (AZAPO)	04	
Congress of the People (COPE)	05	
Democratic Party / Alliance (DA)	06	
Economic Freedom Fighters (EFF)	07	
Freedom Front Plus / Vryheidsfront Plus (FF+/VF+)	08	
Inkatha Freedom Party (IFP)	09	
Minority Front (MF)	10	
New Freedom Party (NFP)	11	
Pan-Africanist Congress (PAC)	12	
South African Communist Party (SACP)	13	
United Christian Democratic Party (UCDP)	14	
United Democratic Movement (UDM)	15	
Li nwe (kha vha bule)	16	
A huna li horu	17	} Kha vha pfukele kha mbudziso Fehler! Verweisquelle konnte nicht gefunden werden.
(Vho hana u fhindula)	97	
(A thi di vhhi)	98	

169. Naa vha **di**pfu vha tsini zwi ngafhani na **li**horu **li**?

Tsini nga maanda	1
Tsinisa	2
A thi ho tsini na lo	3
A thi ho tsini na lo na luthihi	4
(A thi di vhhi)	8

ZWI**T**ALULI ZWA MUFHINDULI

170. Mbeu ya mufhinduli [kha vha kope kha siatari **li** vhukwamani]

Munna	1
-------	---

171. Murafho wa mufhinduli [kha vha kope kha siatari **li** vhukwamani]

Murema	1
Mukhajadi	2
Muindia/Muasia	3
Mutshena	4

172. Vhukale ha mufhinduli nga mi**ni**waha yo fhelelaho [kha vha kope kha siatari **li** vhukwamani]

			Minwaha
			(A thi di vhhi) = 998

173. Datumu ya mabebo ya mufhinduli (**D**UVHA, **N**WEDZI & **N**WAHA)

/

 /

DUVH **N**WEDZI **N**WAHA
A,

(A thi divhi) = 88/88/8888

174. Naa vha na mufarisi, arali zwo ralo, vha dzula mudini muthihi?

Ee, ndi na mufarisi hafhu ri dzula mudini muthihi	1
Ee, ndi na mufarisi fhedzi a ri dzuli mudini muthihi	2
A thina mufarisi	3
(Vho hana)	9

175. Tshiimo tshavho tsha zwino tsha nzeo ndi tshifhio?

Ro vhingana	1
Ro vhingana tshirema	2
Ndo fhambana na mufarisi	3
Ndo talana na mufarisi/ u fhambana lwa mulayo	4
Ntsiwa/Tshilikadzi	5
A thi athu mala/malwa	6
(O hana u fhindula)	7
(A thi divhi)	8

176. Ndi maimo afhio a nthesa a pfunzo e vha a thaphudza?

A tho ngo dzhena tshikolo	00
Gireidi R/ Gireidi 0	01
Gireidi 1/ Sub A/Class 1	02
Gireidi 2 / Sub B/Class 2	03
Gireidi 3/Murole wa 1/ ABET 1 (Kha Ri Gude, Sanli)	04
Gireidi 4/ Murole wa 2	05
Gireidi 5/ Murole wa 3/ ABET 2	06
Gireidi 6/ Murole wa 4	07
Gireidi 7/ Murole wa 5/ ABET 3	08
Gireidi 8/ Murole wa 6/Form 1	09
Gireidi 9/ Murole wa 7/Form 2/ ABET 4	10
Gireidi 10/ Murole wa 8/ Form 3	11
Grade 11/ Murole wa 9/ Form 4	12
Gireidi 12/ Murole wa 10/Form 5/Matiriki	13
NTC 1/ N1/Vhuimo ha 2 ha NC (V)	14
NTC 2/ N2/Vhuimo ha 3 ha NC (V)	15
NTC 3/ N3/Vhuimo ha 4 ha NC (V)	16
N4/NTC 4	17
N5/NTC 5	18
N6/NTC 6	19
Dipuloma	20
Dipuloma ya nth (AD)	21
Digirii ya Bachelor	22
Dipuloma ya nga murahu ha digirii (PGD)	23
Digirii ya Honours	24
Digirii ya Master	25
Digirii ya Vhudokotela, Laureatus in Technology	26
Zwiñwe (kha vha bule)	27
(A thi divhi)	88

177. Ndi minwaha mingana yo dalaho ya pfunzo ye vha i fhedza?

MUVHUDZISI: KHA VHA KATELE U YA TSHIKOLONI HOTHHE HA PHURAI MARI NA SEKONDARI, YUNIVESITHI NA DZINWE PFUNZO DZA NGA MURAHU HA MATIRIKI, NA TSHIFHINGA TSHO DALAHO TSHA GUDEDZI LA MUSHUMO, FHEDZI VHA SONGO KATELA MINWAHA YO DOVHOLOLWAHO. ARLI MUFHINDULI E KHA ZWA PFUNZO ZWA ZWINO, KHA VHA VHALE MINWAHA YO FHEDZWAHO U SWIKA ZWINO.

--	--

Minwaha

(A hu na tshikolo tsha foma) = 00

(A thi divhi) = 98

(A thi divhi)	8
---------------	---

178. Ndi luambo lufhio lune vha ambesa lwone hayani?

Tshisuthu	01
Tshitswana	02
Tshibeli	03
Tshiswati	04
Tshindevhele	05
Tshithosa	06
Tshizulu	07
Tshitsonga	08
Tshivenda/Tshilemba	09
Afrikaans	10
Luisimane/English	11
Luñwe luambo lwa tshirema	12
Luambo lwa Yuropa	13
Luambo lwa India	14
Luñwe (kha vha bule)	15

179. Ndi nyambo nngana dzine vha dzi amba zwavhudi lune vha nga haseledza ngalwo, hu tshi katelwa na nyambo/luambo lune vha amba lwone hayani?

Luambo luthihi	1
Nyambo mbili	2
Nyambo tharu	3
Nyambo nna kana u fhira	4

180. Musi vha na minwaha ya 15, naa khotsi avho vho vha vha tshi shuma ngafhi? Arali khotsi avho vho vha vha sa shumi nga tshifhinga itsho, kha vha nee zwidodombedzwa nga mushumo wavho wa u fhedza phanda ha itsho tshifhinga.

U shumela khamphani kana bindu ja phuraivete	1
Muvhuso (wa lushaka, vundu kana wapo)	2
Muditholi	3
Muñwe (kha vha bule)	4
(A thi na khetho)	8

181. Musi vha na minwaha ya 15, khotsi avho vho vha vha tshi shuma mushumo-de, mushumodendele wavho wo u mini? Kha vha talutshedze nga vhudzalo, vha shumise maipfi mavhili kana manzhi (vha songo shumisa pfufhifhadzo). Arali khotsi avho vho vha vha sa shumeli muholo nga tshifhinga tshenetsho, kha vha nee zwidodombedzwa nga ha mushumo wa u fhedza phanda ha itsho tshifhinga

182. Naa vha khou shumela muholo zwa zwino, vho no shumela muholo tshifhinga tsho fhiraho, kana a vha athu shuma mushumo u badelaho?

Ndi kha mushumo u holelaho zwa zwino	01	→ Kha vha vhudzise mbudziso 183
A thiho kha mushumo u holelaho zwa zwino fhedzi ndo vha ndi kha mushumo u holelaho tshifhinga tsho fhiraho	02	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 184
A thi athu vha na mushumo u holelaho	03	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 193
A hu na phindulo	08	

183. Ndi tshikati tsha awara nngana, dzine vha anzela u shuma dzone kha vhege yo dowealeaho, hu tshi katelwa na tshifhinga tsho engedzwaho?

			Dziawara
--	--	--	----------

Awara dza 96 kana u fhira	96
(A thi divhi)	98

184. Are/were you an employee, self-employed or working for your own family's business? (Refer to your main job)

Mutholiwa	1	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 186
Muditholi a si na vthatholiwa	2	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 188
Muditholi a re na vthatholiwa	3	→ Kha vha vhudzise mbudziso 185
U shumela bindu ja mutā	4	→ Kha vha vhudzise mbudziso 185
(A hu na phindulo)	9	
NAP (Ho ngo vhuya a shuma)	0	

185. Naa ndi vthatholiwa vhangana vhane vha vha navho/vhe vha vha vha navho, hu sa katelwi vhane?

			vthatholiwa
--	--	--	-------------

Vthatholiwa vha 9995 kana vhanzhi	9995
(A hu na phindulo)	9999
(A hu na tshi teaho)	0000

186. Naa vha lavhelelesa/vho vha vha tshi lavhelelesa (muhulwane wa vhashumi) vhanwe vthatholiwa?

MUVHUDZISI: ARALE VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZI SE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

Ee	1	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 188
Hai	2	
(A thi divhi)	8	
(A hu na phindulo)	9	
(A hu na tsho teaho – ha athu shuma)	0	

187. Ndi vhatholiwa vha ngana vha **hwe** vhane vha vha lavhelesa?

--	--	--

vhatholiwa

Vhatholiwa vha 9995 kana vhanzhi	9995
(A hu na phindulo)	9999
(A hu na tshi teaho)	0000

188. Naa vha shuma/vho vha vha tshi shumela dzangano **ji** shumelaho mbuelo kana **ji** sa shumeli mbuelo?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO NTHIHI. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

Dzangano ji shumelaho mbuelo	1
Dzangano ji sa shumeli mbuelo	2
(A thi divhi)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	0

189. Naa vha/vho vha vha tshi shumela muvhuso kana mutholi wa phuraivete?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE PHINDULO NTHIHI. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

Muvhusor	1
Mutholi wa phuraivete	2
(A thi divhi)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	0

190. Mushumo wavho wa zwino ndi ufho (dzina kana thitele ya mushumodendele wavho)?

MUVHUDZISI: KHA VHA **NWALE** FHASI PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi , a vhongo talutshedza zwi pfalaho)		98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)		99

191. Ndi nyito dzifho dzine vha dzi ita vhunzhi ha tshifhinga (kha mushumodendele wavho)?

MUVHUDZISI: KHA VHA **NWALE** FHASI PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi , a vhongo talutshedza zwi pfalaho)		98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)		99

192. Naa feme/dzangano line vha shumela lone li shuma u ita mini – ndi zwibveledzwa/mushumo-de u no itiwa mushumoni wavho?

MUVHUDZISI: ARALI MUFHINDULI O SHUMA KHA MUTHOLI A FHIRAHO MUTHIHI, KANA ARALI O THOLIWA A TSHI DOVHA HAVHU A VHA MUDITHOLI, KHA VHA SEDZE MUSHUMODENDELE. ARALI O NOTHA KANA A SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZISE MALUGANA NA MUSHUMO WA U FHEDZA

(Vho hana u fhindula)	97
(A thi <u>divhi</u> , a vhongo <u>talutshedza</u> zwi pfallaho)	98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	99

193. Arali vho vhinga/vhingwa kana vha na mufarisi, naa u khou shumela muholo zwa zwio, o shumela muholo tshifhinga tsho fhiraho, kana ha athu shuma na luthihik?

U khou shumela muholo zwa zwino	1	→ Kha vha vhudzise mbudziso 194
Ha shumeli muholo zwa zwino, o shumela muholo tshifhinga tsho fhiraho	2	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 195
Ha athu shumela muholo	3	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 200
A hu na tshi teaho (A hu na mufarisi)	0	→ Kha vha pfukele kha mbudziso 201

194. Ndi tshikati tsha awara nngana dzine mufariwi wavho a shuma/anzela u shuma dzone kha vhege yo doweleaho, hu tshi katelwa na tshifhinga tsho engedzwaho?

Awara

Awara dza 96 kana u fhira	96
(A thi <u>divhi</u>)	98
(A hu na phindulo)	99
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	00

195. Naa mufarisi wavho ndi/o vha e mutholiwa, muditholi, kana u/o vha a tshi shumela bindu ja muta?

Mutholiwa	1
Muditholi a si na vhatholiwa	2
Muditholi a re na vhatholiwa	3
U shumela bindu <u>ja</u> <u>muta</u>	4
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	0

196. Naa mufarisi wavho u/o vha a tshi lavhelesa vha nwe vhatholiwa?

MUVHUDZISI: ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

Ee	1
Hai	2
(A thi <u>divhi</u>)	8
(A hu na phindulo)	9
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)	0

197. Naa mufarisi wavho u/o vha a tshi shuma mini (dzina kana thitele ya mushumodendele wawe)?

MUVHUDZISI: KHA VHA **N**WALE FHASI PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

	[]	[]
(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi, a vhongo t alutshedza zwi pfallaho)		98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)		99

198. Kha mushumodendele wawe nyito dza lushaka-~~d~~e dzine/dze a vha a tshi dzi ita vhunzhi ha tshifhinga (kha mushumodendele)?

MUVHUDZISI: KHA VHA **N**WALE FHASI PHINDULO. ARALI VHA SA SHUMI ZWINO, KHA VHA VHUDZISE NGA HA MUSHUMO WA U FHEDZA

	[]	[]
(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi, a vhongo t alutshedza zwi pfallaho)		98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)		99

199. Ndi mushumo de we avha atshi khou shuma khawo nahone a tshi shuma sa mini

MUVHUDZISI: ARALI MUFARISI O SHUMA KHA MUTHOLI A FHIRAHO MUTHIHI, KANA ARALI O THOLIWA A TSHI DOVHA HAVHU A VHA MUD**I**THOLI, KHA VHA SEDZE MUSHUMODENDELE, ARALI O NOTHA KANA A SA SHUMI ZWA ZWINO, KHA VHA VHUDZISE MALUGANA NA MUSHUMO WA U FHEDZA

	[]	[]
(Vho hana u fhindula)		97
(A thi divhi, a vhongo t alutshedza zwi pfallaho)		98
(A hu na tshi teaho – a vho ngo vhuya vha shuma)		99

200. Ndi tshifhio tsha zwi tevhelaho tshine tsha ~~t~~alutshedza khwine tshiimo tsha mufarisi wavho tsha zwino?

Vha khou shumela muholo	1
Ha shumi hafhu u khou t oda mushumo	2
U kha zwa pfunzo (mutshudeni/mugudi)	3
U khou gudela mushumo	4
U khou lwala lwa tsho t he kana muholefhali	5
O notha	6
Mulondahaya	7
U khou thusa tshitshavhani	8
Munwe (kha vha bule)	9

201. Naa vha murad**o** kana vho no vhuya vha vha murad**o** o fhelelaho wa Dzangano **I**i imelelaho ppanelo dza Vhashumi?

Ee, ndi murad o zwa zwino	1
Ee, ndo no vhuya nda vha murad o , fhedzi hu si zwino	2
A thi athu vha murad o	3
(Vho hana)	7

202. Naa vha **divhona** vha tshi wela kha vhu**ñwe** vhurerele?

Ee	1
Hai	2

→ Kha vha pfukele
kha mbudziso
204

203. Arali phindulo hu ee, ndi vhu**fhi**o? Kha vha bule tshivhidzo

Vhukhiresi te (vhu songo buliwaho)	01
African Evangelical Church	02
Anglican	03
Assemblies of God	04
Apostle Twelve	05
Baptist	06
Dutch Reformed	07
Full Gospel Church of God	08
Faith Mission	09
Church of God and Saints of Christ	10
Jehovah's Witness	11
Lutheran	12
Methodist	13
Pentecostal Holiness Church	14
Roman Catholic	15
Salvation Army	16
Seventh Day Adventist	17
St John's Apostolic	18
United Congregation Church	19
Universal Church of God	20
Nazareth	21
Zionist Christian Church	22
Vhu ñwe vhu khiresi te	23
Islam / Muslim	24
Judaism / Jewish	25
Hinduism / Hindu	26
Buddhism / Buddhist	27
Vhu ñwe (kha vha bule)	28
(Ho ngo tenda)	97
(A thi divhi)	98
(A vho ngo fhindula)	99

204. Nga n**ndi**ani ha zwifhinga zwo khetheaho sa kha dzimbingano, dzimbulungo na dzindovhedzo, ndi lungana hune vha ya kha mishumo kana mi**it**angano i tshimbilelanaho na vhurerele havho?

Lunzhinyana nga vhege kana lunzhi	01
Luthihi nga vhege	02
Luvhili (2) kana luraru (3) nga ñwedzi	03
Luthihi nga ñwedzi	04
Lunzhinyana nga ñwaha	05
Luthihi nga ñwaha	06
Nga fhasi ha luthihi nga ñwaha	07
Na luthihi	08
(Vho hana)	97

(A thi divhi)	98
(A hu na phindulo)	99

205. Hu sa khathalei uri vha wela kha vhurereli vhukene, naa vha vhona vhe muthu wa vhurereli u swika ngafhi? [Showcard SC 26]

A thiho kha vhurereli na luthihi										V Vhurerel i tshothe	(A thi divhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	88

206. Naa vhone kana muvwevho mutani wavho u wana iinwe ja magavhelo a tevhelaho a Vhulondavhathu?

MUVHUDZISI: PHINDULO NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO.

a.	Mundende/Gavhelo ja vhaaluwa	01
b.	Gavhelo ja u unḡa vhana	02
c.	Gavhelo ja vuholefhalo	03
d.	Gavhelo ja u londola	04
e.	Gavhelo ja u londola ḡwana a si wa malofhani	05
f.	Gavhelo ja ndiliso	06
g.	UIF (Buḡuukhadi) kana ndiliso ya u fhelelwa nga mushumo	07
h.	U ḡhadulwa lwa Vhulondavhathu kha khanganeo (zwiputo zwa shishi zwa zwil iwa, votshara dza zwil iwa kana mbadelo nga kheshe ya tshifhinganyana)	08
i.	(Ahuna a wanaho gavhelo fhanu mutani)	09
j.	(Vho hana u fhindula)	97
k.	(A thi divhi)	98

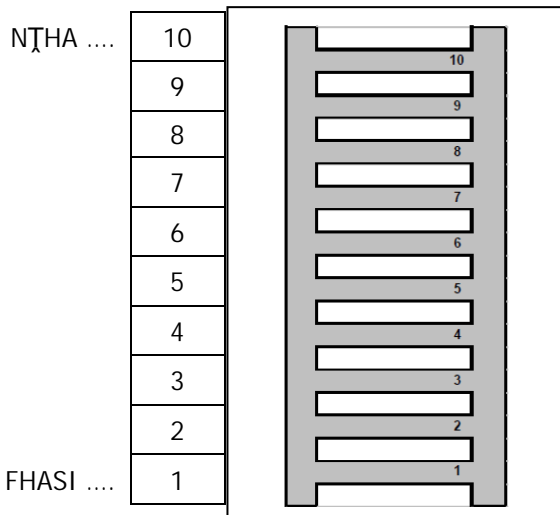
207. Naa vha nga ri vhone na muta wavho vho...

Pfuma	1
Digeda nga maanda	2
Digeda	3
Sokou tshila	4
Siwanea	5
Siwanea nga maanda	6

208. Vhunuzhi ha vhavhu vha divhona vha tshi wela kha kijasi/vhuimo vhukene. Kha vha mbudze uri ndi kijasi/vhuimo vhufhio ha matshiliso vhone vha nga ri vha wela khaho?

Kijasi/Vhuimo ha fhasi	1
Kijasi/Vhuimo ha vhashumi	2
Kijasi/Vhuimo ha vhukati	3
Kijasi/Vhuimo ha vhukati nḡha	4
Kijasi/Vhuimo ha nḡha	5
Kijasi/Vhuimo ha fhasi	6
(A thi divhi)	

209. Tshitshavhani tshashu, hu na zwigwada zwine zwa vha thungo lwa n̄ha na zwine zwa vha thungo lwa fhasi. Afho fhasi hu na tshikalo tshi gidimaho u bva n̄ha tshi tshi ya fhasi. Naa vha nga ðivhea ngafhi kha tshikhalo itshi? [Showcard SC 27]

210. Musi vho sedza zwithu zwothe vhutshiloni havho, naa vha nga ri vho takala zwi ngafhani? [Showcard SC 28]

U sa takala na lulthihi										U takala tshothe	(U hana)	(A thi ðivhi)
00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	77	88

ZWITALULI ZWA MUTA

211. Kha vha sumbedze lushaka lwa vhudzulo vhuhulwane ha muta?

N̄du kana tshifhato tsha zwidina kha tshitsi kana bulasi i re thungo	01
N̄du ya sialala/ya mahatsi/tshifhato tsho itwaho nga matheriala a sialala	02
Fuletse kana aphathimennde kha bujoko ya dzifuletse	03
N̄du tshidorobo/n̄du dza mutshilinzhi/n̄du dzo faranaho (simpulekisi, dupulekisi kana thiripulekisi)	04
Yuniti fhethu ha vhudzulo ha vhaaluwa/vhalala	05
N̄du/fuletse/rumu nga murahu ha n̄du	06
Vhudzulo zwaho/vhu si ha foma/a/mushasha nga murahu ha n̄du	07
Vhudzulo zwaho/vhu si ha foma/a/mushasha u siho nga murahu ha n̄du, tsumbo fhethu ha vhudzulo hu si ha foma/a kana bulasini	08
Lufhera/fuletse thukhu	09
Kharavani/Dennde	10
Zwiñwe, kha vha bule	11

212. Ndi tshifhio tshiko tsha misi yothe tsha maḁi a u nwa tshi shumiswaho muḁani uyu?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO NTHIHI FHEDZI

Maḁi a bommbi a re nḁuni a badelwaho nga ḁwedzi	01
Maḁi a bommbi a re nḁuni a badelelwaho phanda	02
Maḁi a bommbi dzharatani a badelwaho nga ḁwedzi	03
Maḁi a bommbi i re dzharatani a badelelwaho phanda	04
Maḁi a bommbi i re dzharatani hu si na mithara	05
Bommbi ya nnyi na nnyi – i sa badelwi	06
Bommbi ya nnyi na nnyi - badelwaho	07
Mudzulatsini/muhura – a sa badelwi	08
Muhura – a badelwaho	09
Maḁi a ḁiswaho a thannga	10
Maḁi a thannga a ḁiswaho tshitentsini/a shumiswaho nga vhothe	11
Maḁi o tou boriwaho tshitentsini	12
Maḁi o tou boriwaho a siho tshitentsini/a shumiswaho nga vhothe	13
Thannga la maḁi a mvula tshitentsini	14
Mulambo/muedzi u elelaho	15
Damuni	16
Maḁi o imaho	17
Tshisimani	18
Mulamboni	19
Zwiḁwe, kha vha bule	20

213. Ndi lushaka lufhio lwa bunga/thoiḁethe lu re hone muḁani uyu?

MUVHUDZISI: KHA VHA TINGELEDZE NOMBORO NTHIHI FHEDZI

Bunga/thoiḁethe ya u gwedzha yo ḁumanaho na sisiteme ya soledzhi ya masipala	01
Thoiḁethe ya u gwedzha yo ḁumanaho na tshisiku tsha tsini	02
Thoiḁethe ya khemikhaḁa	03
Thoiḁethe ya dindi i re na phaiphi ya u fema	04
Thoiḁethe ya dindi i si na phaiphi ya u fema	05
Thoiḁethe ya bakete	06
Iḁwe-vho, kha vha bule	07
Na nthihi zwayo	08
(A thi ḁivhi)	98

→ Kha vha pfukele kha mbudziso 0

214. Naa iḁi bunga ḁi ngafhi?

Nga ngomu nḁuni	1
Tshitentsini (dzharatani)	2
Nga nḁa ha tshitentsi (dzharata)	3

215. Naa vha na mudagasi mutani wavho?

Mithara wa ngomu nnduni	1
Mithara wa ngomu nnduni u badetshelwaho phanda	2
Ndo tumetshedza kha tshiwe tshiko tshine nda tshi badela (tsumbo, u tumetshedza kha vhadzulatsini nda badela vhone)	3
Ndo tumetshedza kha tshiwe tshiko tshine nda si tshi badele (tsumbo, u tumetshedza kha vhadzulatsini nahone a thi badeli)	4
Tumetshedzo i songo tendelwaho (tsumbo, u tumetshedza kha thambo dza Eskom)	5
Mutshini/bitiri	6
Zwiwe (kha vha bule)	7
A hu na mudagasi	8
(A thi na vhanzi /A thi divhi)	9

Kha vha mmbudze uri ndi zwifhio kha zwi tevhelaho, arali zwi hone, zwi re hone zwino mutani wavho (zwi tshi khou shuma). Naa mutani wavho hu na ...?

	Yes	No
216. Thanganelano ya Firidzhi/Tshixwatudzi	1	2
217. Thelevishini	1	2
218. Tshitofu tsha mudagasi	1	2
219. Oveni ya Maikhiroweivi (i no khou shuma)	1	2
220. Mutshini wa u tamba dzi-DVD / Blu Ray	1	2
221. Radio nthihi/kana a huna	1	2
222. Sinki ya khitshini yo tou fhatelwaho	1	2
223. Tshumelo ya tsireledzo ya hayani	1	2
224. M-Net, DStv kana TopTV	1	2
225. Mutshini wa u kuvha	1	2
226. Maqi a fhisaho a bommbi a bvaho gizarani	1	2
227. Hu na goloi mutani washu	1	2
228. Khomphyutha (ya tfulani kana khwalwa)	1	2
229. Tshixwatudzi (tshi shumaho)	1	2
230. Sisiteme ya thiyetha ya hayani	1	2
231. Tshikunakisi tsha Vakhumu/tshipholishafuloro	1	2
232. Luvingo lwa hayani (hu sa katelwi luvingothendeleki)	1	2
233. Mutshini wa u omisa thundu/zwiambaro	1	2
234. Mushumi wa hayani (ane vha dzula nae/ wa tshifhinganyana)	1	2
235. Mutshini wa u tanzwa dzindilo/dziphulethi	1	2
236. Ndangamufhe (hu sa katelwi zwipelupelu)	1	2
237. Bammbelo	1	2

238. Naa hu na thingothendeleki nngana zwa zwino mutani wavho dzi shumaho? Naa mutani wavho (hu na) ...?

a huna luvingothendeleki na luthihi	1
lutingothendeleki luthihi fhedzi mutani	2
thingothendeleki mbili (2) mutani	3
thingothendeleki tharu (3) kana u fhira mutani	4

239. Naa vha na Inthanete?

MUVHUDZISI: PHINDULO NGA NNZHI DZO TENDELWA. KHA VHA TINGELEDZE ZWOTHE ZWO TEAHO

a.	Ee, hayani	1
b.	Ee, mushumoni	2
c.	Ee, tshimiswani tsha zwa pfunzo	3
d.	Ee, vhenngeleni ya inthanethe	4
e.	Ee, sentharani ya tshitshavha	5
f.	Ee, poswoni	6
g.	Ee, nga kha tthingokhwalwa	7
h.	Ee, zwiñwe (KHA VHA BULE)	8
i.	Na luthihi zwalo	9

MBUELO YA VHUNE NA YA MUTA

240. Kha vha sedze mbuelo ya mirado yotho ya muta na dziñwe mbuelo dzine muta wavho wa dzi wana. Ndi vhubvo vhubvo vhubulwane ha mbuelo mutani wavho?

Muholo na/kana malamba	1
Tshelede yo tou rumelwaho	2
Dziphesheni na/kana mindende (magavhelo)	3
Thengiso ya zwibveledzwa zwa bulasini na tshumelo	4
Dziñwe mbuelo dzi si dza bulasini	5
A hu na mbuelo	6
(O hana u fhindula)	7
(A thi divhi)	8

241. Kha vha mphe Jedere li talusaho khwine THANGANYELO YA MBUELO YA N'WEDZI YA MUTA ya vhatu vhothe vha mutani hu sa athu bva muthelo kana miñwe mituso. Vha humbelwa uri vha katele vhubvo/zwiko zwothe zwiko zwa mbuelo, tsumbo, muholo, dziphensheni, mbuelo dza vhubindudzi, na zwiñwe. [Showcard SC 29]

242. Kha vha mphe Jedere li talusaho khwine THANGANYELO YA MBUELO YA N'WEDZI YA VHONE VHANE hu sa athu bva muthelo kana miñwe mituso. Vha humbelwa uri vha katele zwothe zwiko zwa mbuelo, tsumbo, muholo, dziphensheni, mbuelo dza vhubindudzi, na zwiñwe. [Showcard SC 29]

		241. Muta	242. Muthu ene mune
	A huna mbuelo/muholo	01	01
K	R1 – R500	02	02
L	R501 –R750	03	03
M	R751 – R1 000	04	04
N	R1 001-R1 500	05	05
O	R1 501 – R2 000	06	06
P	R2 001 – R3 000	07	07
Q	R3 001 – R5 000	08	08
R	R5 001 – R7 500	09	09
S	R7 501 – R10 000	10	10
T	R10 001 – R15 000	11	11
U	R15 001 – R20 000	12	12
V	R20 001 – R30 000	13	13
W	R30 001 – R50 000	14	14
X	R 50 001 +	15	15
	(Vho hana u fhindula)	97	97
	(Ahuna vhubanzi/A thi divhi)	98	98

243. Musi vha tshi hambula nga thanganyelo ya mbuelo ya muta wavho, hu tshi katelwa vhubvo hotho ha mbuelo ha mirado yotho ya muta vhane vha shela mulenzhe khayo, naa zwi konda kana u leluwa zwi ngafhani zwa zwino kha muta wavho u swikelela thodea dza ndeme dza muta?

Zwi konda nga maanda	1
Zwi a kondanyana	2
A zwo ngo leluwa nahone a zwi kondi	3
Zwo leluwanyana	4
Zwo leluwa nga maanda	5
(A hu na khetho)	8

244. Ndi mbuelo ifhio nga nwedzi ine vha vhona i yone gumotuku mutani wavho, ndi uri, muta wavho u nga si kone u tshila nga mbuelo i re nga fhasi hayo?

R _____

(A thi divhi = 98)

245. Naa thanganyelo ya mbuelo ya nwedzi ya mutani wavho i ntho, fhasi, kana yo toda u lingana na mbalo iyi?

I ntho nga maanda	1
I ntho	2
Yo toda u lingana nayo	3
I fhasi	4
I fhasi nga maanda	5
(A thi divhi)	8

Mbudziso ya u Galatsha Phanele

Khamphani ya tshodiso i nga takalela u vha ramba kha u vha muraḁo wa phanele ya tshodiso ane a ḁo fhindula mbudziso dzi ngaho sa dze nda vha vhudzisa dzone namusi, fhedzi dzi si ndapfu u fana na dzi re kha mutevhe wa dzimbudziso.

Arali vha tshi tenda u vha muraḁo wa phanele ya tshodiso, vha ḁo kwamiwa nga kha luḁingothendeleki vha vhudzisiwa mbudziso dzi no ḁoḁa u swika 10. Kha u vha havho tshipiḁa tsha phanele vha ḁo wana ndivhuwo ya muya wa u founa wa mahala.

Arali vha nga dzula kha phanele, vha ḁo wana muya wa u founa nga inthaviwi iḁwe na iḁwe hafhu vha ḁo dzhenisiwa kha khoho ya mashudu ya pfufho khulwane hune vha nga wina u swika kha R20 000.

Arali vha na dzangalelo ḁa u vha tshipiḁa tsha phanele, naa vha nga mpha thendelo yavho?
EE/HAI

Dzina _____

Nomboro ya luḁingothendeleki _____

Tsaino _____

RI LIVHUWA TSHUMISANO YAVHO